

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

**SRETAN BOŽIĆ 2018.
I BLAGOSLOVLJENA
2019. GODINA!**

Br. 4/2018

kazalo

Uvodno slovo		Vijesti i događaji	
NAVJEŠTAJ ROĐENJA ISUSA KRISTA	3	ODRŽAN MARIJA FEST – MOLVE 2018.	22
VAŽNIJA PROVINCijsKA ZBIVANJA 2019. GODINE	4	O SV. NIKOLI U BRUXELLESU	22
Iz našega Reda		DAN OTVORENIH VRATA PUČKE KUHINJE	23
ODOBRENE OBNOVLJENE		Naši mladi	
KONSTITUCIJE	6	PRVA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAČE	24
DEKRET ODOBRENJA	6	SVEČANI ZAVJETI U ZAGREBU	25
POP RATNO PISMO	6	SUSRET SA SLOVENSKOM BRAČOM	26
PROGLAŠENJE KONSTITUCIJA	7	DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA	26
NAJAVA I SAZIV		SUSRET CENTRA ZA DUHOVNA ZVANJA	26
GENERALNOGA KAPITULA	7	NOVI POSTULANTI	27
MOLITVENI ZAZIVI ZA GENERALNI KAPITUL 2019.	9	Naše redovništvo	
GENERALNI DEFINITORIJ O POKRETANJU KA UZE ZA BEATIFIKACIJU O. CELESTINA TOMIĆA	10	JUBILARNA SKUPŠTINA HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE	28
KRATKE VIJESTI IZ REDA	10	Kultura i umjetnost	
POSJET GENERALNOG POSTULATORA	11	SIMPOZIJ »FRANJEVAČKIH VELIKANA«	30
JESENSKI SUSRET FEDERACIJE SREDNJE EUROPE	12	OBLJETNICA U TROGIRU	30
BOLESNA I STARIJA BRAĆA	12	5. SALON VJERSKE FOTOGRAFIJE U MOLVAMA	31
OBJAVLJENO	12	U PRIPREMI FILM O SVETOM NIKOLI TAVILIĆU	31
Iz Provincijalata		IZLOŽBA »HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI« U ŠIBENIKU	32
ADVENTSKO PISMO BRAĆI	13	PRVA SJEDNICA UREDNIČKOG VIJEĆA »VERITASA«	33
Rad definitorija		PIRAN: OBLJETNICE	33
ODRŽANA 10. SJEDNICA DEFINITORIJA	17	JUBILARNI 10. SUSRET »STJEPAN KLANJČIĆ« U KRIŽEVCIMA	33
ODRŽANA 11. SJEDNICA DEFINITORIJA	18	OBJAVLJEN DRUGI SVEZAK KOLBEOVIH »SPISA«.	34
Provincijski susreti		UKRATKO	34
SUSRET GVARDIJANA U SPLITU	19	Prilozi	
DAN PROVINCIJE U VISU	19	SVEČANI ZAVJETI FRA ANTUNA RADOVANIĆA	35
DUHOVNE VJEŽBE – CRES 2018.	20	GOVOR DOBRILE CVITANOVIĆ, NEČAKINJE O. CELESTINA	37
DANI TRAJNE FORMACIJE	20	DRUGI SVEZAK SPISA SV. MAKSIMILIJANA KOLBEA	39
ODRŽANI DANI TRAJNE FORMACIJE 2018.	21		
DUHOVNE VJEŽBE U 2018. GODINI.	21		

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca

Br. 4/2018

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
Ljudevit Anton Maračić

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

NAVJEŠTAJ ROĐENJA ISUSA KRISTA

Danas, dvadesetpetoga dana u prosincu,
 mnogo stoljeća od stvaranja svijeta,
 kada je u Početku Bog stvorio nebo i zemlju te čovjeka oblikovao na svoju sliku;
 i mnogo stoljeća otkada je, nakon potopa,
 Svevišnji uzdigao svjetleću dugu,
 znak saveza i mira;
 dvadeset i jedno stoljeće nakon što je Abraham, Otac naš u vjeri,
 iselio iz Ura kaldejskoga;
 trinaest stoljeća po izlasku Izraelskog naroda iz Egipta
 pod Mojsijevim vodstvom,
 jedanaest stoljeća od vremena Rute, Moapkinje, i sudaca,
 oko tisuću godina nakon pomazanja Davida za kralja,
 u šezdesetpetom tjednu prema Danielovom proročanstvu,
 u dobu stodevedesetčetvrte olimpijade;
 u godini sedamstopešdesetdrugoj od osnutka Rima;
 u četrdesetoj godini vladanja Cezara Oktavijana Augusta,
 dok je svom zemljom vladao mir,

Isus Krist, vječni Bog i Sin vječnog Oca,
 hoteći posvetiti svijet svojim prvim dolaskom,
 začet po Duhu Svetomu, nakon devet mjeseci,
 rodi se u Betlehemu judejskom od Djevice Marije, postavši čovjekom:
 Danas je Rođenje našeg Gospodina Isusa Krista po tijelu.

(Rimski Martirologij)

Božićna čestitka o. Provincijala

Isusovo rođenje povijesni je događaj,
 da se ne umorimo od ponavljanja ove istine,
 onkraj mita,
 kiča,
 ića i pića,
 šopinga,
 i dokolice.

Božić je objava nadspoznatljive Božje ljubavi u
 Djetetu,
 koje razotkriva našu sebičnost,
 i nas za ljubav paralizirane,
 ljubavlju *iscjeljuje!*

Uz iskrene čestitke svoj braći prigodom Isusova
 rođendana - neka nam snažno iskustvo ljubavi
 Utjelovljenoga Boga pomogne da u vlastitoj ljud-
 skosti napredujemo u onoj *cijelosti* koju Crkva
 promiče pod zajedničkim nazivnikom *svetosti*
 (well-whole-holy)!

**Želim Vam svima
 radostan i Božjim mirom prožet Božić!
 K tome, sve najbolje i u novoj, 2019. godini!**

*fra Josip Blažević,
 provincijalni ministar*

VAŽNIJA PROVINCIJSKA ZBIVANJA 2019. GODINE

Duhovna obnova za ministrante: 8.-10. siječnja u Zagrebu;
 Godišnji susret gvardijana: 29.-30. siječnja u Zagrebu;
 Prvi turnus duhovnih vježbi: 3.-8. veljače u Zagrebu;
 Trajna formacija gvardijana: 18.-21. ožujka u Cresu;
 Dani otvorenih vrata klerikata: 22.-24. ožujka u Zagrebu;
 Susret CEF-a i Juniorentreffen: 23.-27. travnja u Zagrebu;
 Susret/Srećanje CRO/SLO: 29. travnja;
 Provincijski susret mladih: 17.-19. svibnja u Zagrebu;
 Peti festival kršćanskog kazališta: 23.-26. svibnja u Zagrebu;
 Provincijski susret ministranata: 24.-25. svibnja u Splitu;
 Drugi turnus duhovnih vježbi: 23.-28. lipnja u Cresu;
 Franjevačke duhovne vježbe za mlade: 15.-22. VII. – 22.-29. VII. – 29. VII.-5. VIII. u Cresu;
 Susret obitelji: 1.-11. kolovoza u Cresu;
 Dani trajne formacije: 16.-19. rujna u Cresu;
 Dan Provincije: 30. rujna u Vinkovcima;
 Provincijsko hodočašće u Svetu zemlju: 15.-22. listopada.

ODOBRENE OBNOVLJENE KONSTITUCIJE

Prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, kardinal Joao Braz de Aviz, u četvrtak, 29. studenoga 2018., na blagdan svih svetih Franjevačkog reda, i u povodu spomena na svečano odobrenje Pravila sv. Franje, 29. studenoga 1223., objavio je dekret kojim se odobrava obnovljeni tekst Konstitucija Reda franjevac konventualaca.

»Predstavljeni tekst«, piše Tajnik Kongregacije u popratnom pismu ovog dekreta, »ima veliku vrijednost: očevitna je zauzetost u oblikovanju normativnih izričaja, obogaćenih prikladnim pozivanjem na temeljne i maestralne tekstove koji su dobro usklađeni s pravnim elementima.«

Obnovljene Konstitucije bit će objavljene što prije.

Generalno tajništvo Reda

DEKRET ODOBRENJA

101. izvanredni generalni kapitul Reda Male braće konventualaca, nakon produbljene prouke, provedene u vidu što veće povezanosti s karizmom utemeljenja i učiteljstvom Crkve, podvrgnuo je pregledu tekst Konstitucija, odobren od strane Svete Stolice 2. listopada 1984. Pismom od 25. rujna 2018. generalni je ministar potom predstavio molbu za odobrenje izmijenjenog teksta Konstitucija, prihvaćenog na kapitularnom skupu, koji je proslavljen od 24. srpnja do 25. kolovoza 2018. godine. Ova Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, nakon pažljivog ispita dokumenta, kojemu su pridodani neki ispravci, snagom ovog Dekreta, odobrava nove Konstitucije, prema uzorku pripremljenom na talijanskom jeziku, pohranjenom sada u njezinu arhivu.

Živo se priželjkuje da, u vjernosti karizmi utemeljenja i uz pomoć Konstitucija, Mala braća konventualci, odani »slavnoj i preblašenoj Majci Mariji, Djevici koja je postala Crkvom«, uvijek »traže prisutnost »uzvišenoga svemogućega dobrog Gospodina«, kako bi »živjeli i svjedočili Sveto Evanđelje, u bratskom zajedništvu, malenosti, poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći«, prema naredbi koju je predao serafski otac utemeljitelj, sv. Franjo Asiški.

Nema ničega što bi se tome protivilo.

Iz Vatikana, 29. studenog 2018., na blagdan Svih svetih Franjevačkog reda

*João Braz Card. de AVIZ, Prefekt
José Rodriguez CARBALLO, O.F.M.,
nadbiskup tajnik
[Prot. N. C. 86/2018]*

POP RATNO PISMO

Poštovani Oče,

Ovime odgovaram na Vaš vrlo cijenjeni dopis od 25. rujna o. g., kojim je, posredstvom Generalnog prokuratora, proslijeđena molba za odobrenje obnovljenog teksta Konstitucija, prihvaćenoga na Izvanrednome generalnom kapitolu Reda Male braće konventualaca.

Predstavljeni tekst posjeduje visoku vrijednost; očevitna je zauzetost u oblikovanju normativnih izričaja, obogaćenih prikladnim pozivanjem na temeljne i maestralne tekstove koji su dobro usklađeni s pravnim elementima.

Zbog toga, nakon pažljivog proučavanja, ovaj Dikasterij udovoljava onome što se tražilo, ovom pridodavši Dekret odobrenja novoga teksta Konstitucija. Treba ipak preinačiti: u čl. 34,2 zamijeniti »odlučujući glas« s »pristankom«; u čl. 191,1 zami-

jeniti (paragraf) »3« s paragrafom »4«; u čl. 221,3 zamijeniti »vlastit« sa »zamjениčkim«.

Čim dođe do objavljivanja, ljubazno ste umoljeni odaslati dva primjerka teksta Konstitucija, kako bi bili pohranjeni, jedan u arhivu, a drugi u knjižnici ovog Dikasterija.

Ova okolnost pruža prigodu da Vam izrazim osjećaje poštovanja u Gospodinu.

*U Vatikanu, 29. studenog 2018.
José Rodríguez CARBALLO, O.F.M.,
nadbiskup tajnik
(Prot. n. C. 86-1/2018)*

PROGLAŠENJE KONSTITUCIJA

Nakon što je završen tijek ovih godina, otvoreni hodu koji nam Gospodin pokazuje, po primitku konačnog odobrenja od strane Kongregacije za ustanove posvećenoga života i družba apostolskoga života, dekretom od 29. studenoga 2018., ovim pismom, a snagom svoje službe, određujem da se objavi i proglasi konačan tekst Konstitucija Reda, koje će steći pravnu snagu 2. veljače 2019., na Blagdan prikazanja Gospodnjega i Dan posvećenoga života.

Prot. br. 865/18

Predraga braćo, Mir vama!

Redoviti generalni kapituli, održani 2007. i 2013. godine, odlučili su i pokrenuli rad na obnovi Konstitucija, koji je opečatio zauzetost Reda preko jednog desetljeća. Konačno smo stigli kraju formativnog hoda koji nam je pripomogao promišljati i obnoviti svoj identitet i poslanje unutar Crkve. Konstitucije, u stvari, žele i moraju biti posadašnje Pravića u okružju Crkve i društva u kojemu živimo mi, franjevci konventualci.

U našem prvome šestogodištu (2007.-2013.) naša je zajednička zauzetost bila usmjerena na produbljivanje nekih temeljnih postavki. Ponajprije je u svim zajednicama Reda pokrenuto promišljanje uz pomoć općih natuknica za samostanske kapitule i objave raznih prigodnih prouka objelodanjenih u »Komentar Reda« i na internetskim stranicama

Reda. Proces obnove Konstitucija potom je dobio oživljeni i konačan poticaj počevši od generalnoga kapitula 2013. godine, koji je imenovao odbor od nekoliko braće zauzetih punih vremenom na promicanju procesa izrade, razlučivanja, prouke i rasprave o tematici koju valja predložiti u obnovljeni tekst Konstitucija. Generalni kapitul naznačio je tri vodeće smjernice u procesu obnove pret hodnog teksta – koji je bio na snazi od 25. ožujka 1985. godine, nakon pripremnih radova započelih 1969. godine – o kojima je trebalo voditi računa u procesu preispisivanja novoga karizmatičko-pravnog teksta: (1) produbiti poznavanje naše karizme, u svjetlu razvoja studija franjevaštva posljednjih godina; (2) dublje shvatiti *evanđeoska i teološka načela* u odnosu na posvećeni život Crkve, u svjetlu činjenice da je i crkveno učiteljstvo temeljito obnovilo pogled i izričaj istoga (polazeći nadasve od kategorije *crkvenoga i međuosobnog zajedništva*); (3) ozbiljno prihvatiti značajnu demografsku promjenu i *geografsku preraspodjelu* Reda u ovim posljednjim desetljećima. Konstitucije trebaju, u stvari, odgovarati potrebama bratstva koje je sve više globalno, raznoliko i pluralističko.

Generalni kapitul 2013. želio je procesom obnove obuhvatiti cijeli Red, pomoću studija i rasprava nacrtava svakoga poglavlja obnovljenih Konstitucija unutar samostanskih kapitula pojedine zajednice raspršene širom svijeta. Vjerna zauzetost mnoge braće i tolikih mjesnih bratstava pridonio je na zadivljujući način stvaranju rastućeg prihvaćanja našega identiteta Male braće konventualaca i boljem shvaćanju doprinosa svjedočenja i poslanja koje od nas Crkva traži a svijet potrebuje.

Trajna formacija dobrog dijela Reda primilo je značajan poticaj zahvaljujući baš zajedničkim težnjama o promišljanjima našeg identiteta i poslanja, na dobrobit također i kakvoće bratskog života u zajednicama.

Tek završeni izvanredni generalni kapitul 2018. godine bio je duboko bratski trenutak jer se, polazeći od različitih pogleda i stavova, uspjelo baš u različitostima doći do slaganja, da bi se obnovio i prihvatio tekst Konstitucija prihvatljiv našem pozivu, u kojemu se na vjeran način promišlja tko smo mi, ali još više i na što smo pozvani biti danas u Crkvi – u svjetlu bogatstva naše karizme. Kapitularci, gotovo jednodušni u plodu svojeg rada

prepoznali su nadahnuti i blagoslovljeni plod *Svevišnjega, Svemoćnoga, Dobroga Gospodina*: radi se dakle o nenadomjestivoj pomoći, kako bi se živio naš evanđeoski poziv svugdje gdje nas Providnost pozove.

Potičem stoga braću, odakle god dolazila ili pripadala bilo kojoj jurisdikciji, da prihvate, ponizno i vjerno, inicijative koje će sljedećih godina promicati ministri i kustosi – kao prvotni zadatak svoje službe – u obostranoj suradnji s generalnim ministrom i njegovim vijećem, da bi omogućili novim Konstitucijama oblikovati zajednički temelj u mentalitetu, razlučivanju i stilu života jurisdikcija, zajednica i pojedine braće.

U tom hodu neka nas podrži i prati Bezgrešna Djevica, Kraljica i Gospodarica našeg Reda, čiju odanost Konstitucije ocrtavaju kao »zlatnu nit« naše povijesti. Neka nas prati i nadahnjuje serafski otac Franjo i svi sveti i svete serafskog Reda. Naš se pozi na svetost ostvaruje u potpunoj predanosti Gospodinu, »koji stvara divote« u radosnom svakidašnjem bratskom životu i u misijskoj zauzetosti koja stalno teži da se dostignu sve ljudske periferije.

Nakon što je završen tijek ovih godina, otvoreni hodu koji nam Gospodin pokazuje, po primitku konačnog odobrenja od strane Kongregacije za ustanove posvećenoga života i družba apostolskoga života, dekretom od 29. studenoga 2018., ovim pismom a snagom svoje službe, određujem da se objavi i proglašava konačan tekst Konstitucija Reda, koje će steći **pravnu snagu 2. veljače 2019.**, na Blagdan prikazanja Gospodnjega i Dan posvećenoga života.

U Rimu,

pri Samostanu Svetih dvanaest apostola

8. prosinca 2018.

Na svetkovinu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije

fra Marco TASCA,
generalni ministar

fra Vincenzo MARCOLI,
generalni tajnik

NAJAVA I SAZIV GENERALNOGA KAPITULA

Generalni ministar, fra Marco Tasca, svojim službenim dopisom prot. nr. 772/18 od 16. studenoga 2018. sazvaio je, šest mjeseci pred sami početak, 202. redoviti generalni kapitul. Prenosimo u cijelosti sazivno pismo o. Generala.

Braćo predraga,

Budući da je, prema propisu čl. 171,1 Konstitucija i čl. 106,1 Generalnih statuta, već pristiglo vrijeme - ovime

najavljujem i sazivam 202. generalni kapitul,

koji će se slaviti od subote, 18. svibnja 2019. s početkom u 16,30 sati, pri Svetome Asiškom samostanu; predviđa se da će završiti u utorak, 18. lipnja 2019.

Kako ste već obaviješteni (pismom od 30. kolovoza 2018.), Kapitul počinje pri Svetome Asiškom samostanu i potom radom prosljeđuje (od 28. svibnja dalje) pri Svetištu Božanskog milosrđa u Collevalezi (Perugia, Italija). Dolasci u Asiz predviđeni su u subotu 18. svibnja o podne, a povratci počevši od 18. lipnja 2019.

Evo nekoliko napomena koje se odnose na sljedeći Kapitul:

1. Redoviti članovi Kapitula.

A. Podsjećam na ono što određuju Konstitucije Reda u čl. 173:

1. Kapitularci u pojedinim činima redovitoga generalnoga kapitula jesu: generalni ministar, bivši generalni ministri, generalni definatori, provincijalni ministri, generalni i

provincijalni kustosi, generalni delegati i delegati provincija, prema propisu Generalnih statuta (Gen. St. 107).

2. Kad je provincijalni ministar ili generalni kustos zakonito zapriječen, neka na kapitul pođe vikar, ili, ako bi i on bio zapriječen, neka dotični poglavar pošalje zastupnika.

B. Osim toga, kao izuzetak samo za ovaj Redoviti generalni kapitul, prema zahtjevu Izvanrednoga generalnoga kapitula 2018. godine, uz jednoglasni pristanak Generalnoga defnitorija i uz potpisano odobrenje od strane Kongregacije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskog života (otpisom od 25. listopada 2018.), uz odstupanje od vlastitog prava Reda, sudjelovat će *punopravno* i sedam redovničke braće (po jedan iz svake federacije). Njih je izabrao Generalni defnitorij na prijedlog predsjednika federacija.

2. Promatrači na Kapitolu. Prema propisima Generalnih statuta, na generalnom kapitolu kao promatrači («uditori») sudjeluju:

- Delegat provincijalnog ministra, uz uvjet da provincijalna delegacija bar deset godina formalno postoji i u njoj boravi bar desetoro braće (Gen. St. čl. 10,3);
- Generalni prokurator, generalni ekonom, tajnik za formaciju i tajnik za misijsku animaciju (Gen. St. čl. 120; 121; 30,2; 66,4).

3. Izvješća koja se predstavljaju u plenumu za vrijeme generalnoga kapitula. Odvijanje kapitula slijedit će odredbe *Direktorija za slavljenje generalnoga kapitula* (Gen. St. čl. 96), gdje se predviđa da, u dvorani (u plenumu), budu u cijelosti predstavljena (Gen. St. 117,3) samo (a) *izvješće generalnoga ministra*, kao izričaj Uprave Reda (i zato priređen uz doprinos generalnih asistenata i u suradnji s konfederacijama i federacijama); (b) *izvješće prokuratora Reda*; (c) *izvješće generalnog ekonoma*.

Od ostalih osam izvješća, predviđenih u Generalnim statutima 117,1, uz deveto, koje se odnosi na obnovu Konstitucija, bit će predstavljena samo sinteza, na koju će se moći nakratko razviti diskusija s pojedinim izvjestiteljima o

sadržaju izvješća. Sva će izvješća u cijelosti biti unaprijed dostavljena.

Stoga zahtijevamo da sva spomenuta izvješća (usp. Gen. St. 117,1) budu dostavljena Generalnome tajništvu do 11. veljače 2019., kako bi ovo moglo pripremiti potrebne prijevode i dostaviti ih prije Kapitula. Potičem, osim toga, pojedine izvjestitelje da pripreme napisanu sintezu koju će predstaviti Kapitolu, vodeći računa o vremenskim određenostima za predstavljanje, koje će Generalno tajništvo naznačiti.

4. Teme o kojima će Kapitul raspravljati – Radni predložak.

Radni predložak (*Instrumentum laboris*) bitno se sastoji od četiriju dijelova:

- A. Posebni prijedlozi. Sve do 15. prosinca 2018. i pojedina braća i jurisdikcije mogu Generalnom ministru dostaviti prijedloge o kojima žele da se raspravlja na Kapitolu.
- B. Generalni statuti. Kao završetak vlastitog prava Reda (koje se sastoji od odobrenih Konstitucija prihvaćenih na Izvanrednome generalnom kapitolu 2018. i u očekivanju formalne potvrde od strane Kongregacije za posvećeni život i družbe apostolskog života) Generalni kapitul 2019. pozvan je odobriti obnovljene Generalne statute.
- C. Discepolato francescano (U Franjinoj školi).
- D. Ratio Studiorum (Program studija).

Računam da ćemo pojedinoj braći kapitularcima do 16. ožujka 2019. dostaviti razna izvješća i Radni predložak u prijevodu na razne jezike. Preporučam ministrima i kustosima da dobro prouče svu dokumentaciju i da je uzmu pod razmatranje zajedno s odgovarajućim defnitorijima, na provincijskim susretima i sličnim skupovima, kako bi na Kapitul mogli donijeti vrijedne doprinose za provjeru i programiranje života Reda.

5. Datum izbora generalnog ministra.

Izbor generalnog ministra predviđen je na dan 25. svibnja 2019.

Braćo predraga, Generalni kapitul je »najviša vlast u cijelome Redu« (Konst. 156,1) te isto

tako i prigoda za provjeru i obnovu života naše obitelji.

Prema misli svetog oca Franje, na kapitolu braća ponajprije trebaju »razmatrati stvari koje se odnose na Boga« (NPr 18,1, FF 50): Kapitul je vrijeme intenzivne molitve i vjere, kada cijeli Red treba u središte svojeg života i svojih odabira staviti prvenstvo Boga.

Kapitul je, osim toga, vrijeme bratskog susreta, razmjene iskustava, uzajamnog obogaćivanja: prisutnost tolike braće različitih kultura, koja dolaze iz raznih krajeva svijeta, povećava osjećaj pripadanja obitelji, i u isto vrijeme, potvrđuje kako se ista karizma može živjeti u različitim oblicima.

To je, još, vrijeme ozbiljne i naporne vjere kojom se Red propituje o svojoj vjernosti karizmi sv. Franje i traži kako biti vjeran i značovit u našem vremenu i našem društvu.

Uza sve to, Kapitul ima zadaću zacrtati hod Reda u sljedećih šest godina, birajući novu upravu i pripremajući djelatne smjernice, potaknut pozivima pape Franje da razmišlja o pro-ročkoj dimenziji redovničkog života franjevac konventualaca u Crkvi danas.

Želio bih, na kraju, podsjetiti kako je generalni kapitul za svu braću jako vrijeme. Od svih tražim da mole za dobro odvijanje kapitularnih radova, očekujem da se u tu svrhu prikažu Gospodinu trud i svakodnevne žrtve, na poseban način trpljenje naše bolesne braće. Svi će, konačno, moći izbliza pratiti razvoj kapitularnih radova preko internetskih web-stranica našeg Reda.

Kao trenutak zajedništva u molitvi i zazivanju Gospodina, preporučam da se od 17. veljače 2019. pa sve do svršetka Generalnoga kapitula, u svakoj zajednici zazivima na Jutarnjoj i Večernjoj nadodaju priložene molitve ovom sazivnom pismu (ili pak neke druge koje će prilagoditi ministri i kustosi). K tome, tijekom Generalnoga kapitula, neka se u svakoj zajednici Reda kroz tri dana slavi misa Duhu Svetome.

Povjeravam ovo vrijeme pripreme i rada Generalnoga kapitula zagovoru Bezgrešne Djevice, naše Gospođe i Gospodarice, serafskog oca

našega Franje. A svima vama upućujem želju da živite u svetosti života.

Rim, Pri samostanu Dvanaest apostola, 16. studenoga 2018.

*fra Marco TASCA, generalni ministar
fra Vincenzo MARCOLI, generalni tajnik*

NB.

1. Ovaj dopis važi kao sazivno pismo svim onima koji imaju pravo sudjelovanja na Generalni kapitul, kao i onima koji su na njega pozvani.
2. U prilogu slijede popis vokala i uzvanika, kao i molitve predviđene kao zazivi na Jutarnjoj i Večernjoj molitvi svakog dana. (*Donosimo samo molitvene zazive.*)

MOLITVENI ZAZIVI ZA GENERALNI KAPITUL 2019.

Od 17. veljače do 18. svibnja 2019.:

Kod Jutarnje:

Previšnji dobri Gospodine, naše se bratstvo priprema slaviti Generalni kapitul:

- *Obnovi u nama evanđeoski duh.*

Kod Večernje:

Oče dobri, ti si od sluge svojega Franje učinio živu sliku svojega Sina:

- *Udijeli nam milost svjedočenja evanđeoskih vrijednosti u svijetu.*

Od 19. svibnja do 18. lipnja 2019.:

Kod Jutarnje:

Previšnji dobri Gospodine, naše bratstvo upravo slavi Generalni kapitul:

- *Udijeli nam milost da ponovno otkrijemo oduševljenje i žar naših prvih vremena.*

Kod Večernje:

Oče dobri, ti si pozvao svojega slugu Franju na razmatranje, bratstvo i poslanje:

- *Udijeli Generalnom ministru i njegovu Definitoriju viziju da nas vode prema kontemplativnom, bratskom i misijskom životu.*

GENERALNI DEFINITORIJ O POKRETANJU KAUZE ZA BEATIFIKACIJU O. CELESTINA TOMIĆA

Tajnik Reda, fra Vincenzo Marcoli, otpisom br. 654/18 od 3. studenoga o. g., službeno javlja našem ministru provincijalu, fra Josipu Blaževiću da je Generalni definatorij na svojoj redovitoj sjednici, održanoj 2. studenoga o. g., razmotrio molbu o. Provincijala od 25. rujna o. g., a na temelju odluka nedavno održanoga Provincijskog kapitula, da se smije pokrenuti dijecezanski postupak o životu, krepostima i glasu svetosti fra Celestina Tomića, redovnika naše Provincije, preminulog 2006. godine. Generalni definatorij je rado primio molbu da Red bude nositelj kauze za kanonizaciju da bi je tako potaknuo i pokrenuo prema postojećim propisima, dok će Hrvatska provincija u tome preuzeti financijske obveze. Zaključak otpisa završava željom: »Primjer i posredovanje fra Celestina Tomića neka nadahne i prati Provinciju u njezinu apostolatu u službi Crkve«.

KRATKE VIJESTI IZ REDA

- Dana 28. listopada o. g. stupio je na snagu dekret Generalnog ministra fra Marka Tasca o ukinuću Provincije sv. Elizabete u Mađarskoj i Transilvaniji. Četiri samostana i jedanaestoro braće dosadašnje provincije prelaze pod jurisdikciju poljske Provincije sv. Maksimilijana (Gdansk). Time su ostvarene najave Generalnoga kapitula iz 2013., kako bi se na taj način pokušalo olakšati normalno djelovanje i život preostale braće u nama susjednoj sjevernoj provinciji.
- Generalni ministar uz jednoglasni pristanak svojeg Definatorija, na sjednici održanoj 3. studenoga o. g., imenovao je sedmoricu braće nesvećenika svećanih zavjeta koji će na skorome Redovnome generalnom kapitolu Reda (Asiz-Collevalenza, 18. svibnja - 18. lipnja 2019.) sudjelovati u njegovu radu punim pravom glasa. Na netom završenome Izvanrednom kapitolu Reda uočen je nedostatak braće nesvećenika, pa je prihvaćena odluka da se zamoli nadležna Kongregacija i odobri ovaj prijedlog, čemu je otpisom od 25. listopada o. g. Kongregacija i udovoljila. Sedmoricu braće nesvećenika, uz njihov prethodni pristanak, na prijedlog odgovarajućih predsjednika federacija naznačila je svaka od sedam federacija Reda. Idući Generalni kapitul, nakon ove promjene, imat će 91 vokala s punim pravom glasa.
- U povodu stote obljetnice smrti, 31. listopada 2018., fra Antonio Mansi dekretom kardinala Angela De Donatis, vikara pape Franje za Rimsku biskupiju, imenovan je slugom Božjim. Ovaj poznati kolega sv. Maksimilijana Kolbea za vrijeme studija u Rimu, jedan od sedmorice suosnivača Vojske Bezgrešne, rođen je od talijanskih roditelja u Londonu 1896., a preminuo u Međunarodnom kolegiju Reda u Rimu 31. listopada 1918. Posebno je svečano primljena ova vijest u Ravelli, mjestu podrijetla njegovih roditelja, i u Napuljskoj provinciji franjevac konventualaca, kojoj je novi Sluga Božjoj pripadao.
- Braća u Slovačkoj kustodiji obnavljaju spomen na svojega nešto zaboravljenog člana, fra Štefa-

na Iglodyja, mladoga klerika, koji je rođen 1621. u Kisrozvagyju, na granici Slovačke i Mađarske. Na krštenju u kalvinskoj obitelji dobio je ime Eliaš, a kasnije je upoznao dvojicu misionara, franjevce konventualce iz Italije, koji su ga primjerom privukli te je kao mladić prihvatio katolički nauk i zamolio fratre da ga prime u Red franjevaca konventualaca. Kao mladi klerik, sa svega 18 godina, dok je nosio poruku jednoj samostanskoj dobročiniteljici u blizini samostana u Radu, u nedjelju 6. studenoga 1639. ubijen je iz zasjede. Dvojica kalvina iz osvete što je prihvatio katolicizam i navukao franjevačko odijelo, dočekali su ga, zbacili s konja, svezali za stablo i prerezali mu grlo, dok je fra Štefan molio Boga da im se smiluje. Njegov mučenički primjer pao je u zaborav kad je samostan Rad u 19. stoljeću bio ukinut, pa su ove godine slovačka braća odlučila obaviti rekogniciju zemnih ostataka i pokrenuti postupak za beatifikaciju.

- U drugoj polovici listopada o. g. obavljena je kanonska vizitacija odgojnim kućama braće Provincijske kustodije u Indoneziji, koja bi na sljedećemu Generalnom kapitulu, uslijed osjetnog povećanja samostana i braće mogla dobiti status provincije Reda. Generalni vizitator, ujedno i generalni tajnik za odgoj u Redu, fra Louis Panthiruvellil obišao je dom formacije indonezijskih klerika u Pematangsiantaru, gdje trenutno boravi 35 klerika s četiri odgojitelja. Potom je obišao kuću novicijata u Tiga Doloku, gdje se nalaze 12 novaka i četiri svećenika. Red se u nekim zemljama Azije sve više širi (Indija, Vijetnam, Kina, a napose Indonezija), dok se u većini europskih zemalja sve više smanjuje.
- Braća Provincije sv. Antuna (Sjeverna Italija), u nedjelju, 11. studenoga o. g. u 16,00 sati u bazilici sv. Antuna u Padovi priredila su i održala svečanu komemoraciju 74. obljetnice mučeničke smrti sluge Božjega, creskog fratra fra Placida Cortesea. Euharistijsko slavlje u bazilici predvodio je mons. Ettore Carlo Malnati, biskupski vikar za laikat i kulturu, bivši crkveni sudac u biskupijskom procesu kauze za beatifikaciju i kanonizaciju fra Placida. Nakon svete mise uslijedili su s puno emocija prigodna molitva i pohod ispovjedaonici fra Placida, koja je u posljednje vrijeme postala memorijalno središte za sve koji se mole za njegovu proslavu. To je mjesto u vihoru rata fra Placidu olakša-

valo tajnu koordinaciju karitativnih i socijalnih djelatnosti poznatih kao »Lanac spasa«, kojima je fra Placido, uz velik rizik života, omogućavao stotinama ugroženih građana, nadasve Židova i odbjeglih vojnika, da se izvuku iz fašističko-nacističkog okruženja. Inače, premda nema službene potvrde, smatra se općenito da je fra Placido podnio mučeničku smrt 8. studenoga 1944., pa dogodne pada 75. obljetnica toga spomena, koji bi valjalo komemorirati i u našoj Provinciji.

POSJET GENERALNOG POSTULATORA

U povodu darovanja relikvija sv. oca Franje crkvi Svete Marije Anđeoske u Trogiru, koja je nedavno proslavila 800. obljetnicu postojanja, generalni postulator, fra Damian Patrascu, u pratnji našega generalnog asistenta, fra Miljenka Hontića, više je dana (od 14. do 20. listopada o. g.) posjetio našu Provinciju i boravio u Zagrebu, Šibeniku i Trogiru. Posebno se zanimao za lik o. Celestina Tomića, za kojega naša Provincija pokreće službeni postupak za beatifikaciju, pa je u tom vidu razgovarao s odgovornima u toj kauzi, provincijalnim ministrom, fra Josipom Blaževićem, i tajnikom Provincije, fra Ljudevitom Maračićem, a posebno s fra Augustinom Kordićem, kojemu je povjereno da pokrene i vodi postupak do službenog imenovanja vicepostulatora Provincije. Generalni postulator dao je mnogo korisnih uputa i informacija, iznio svoja najnovija iskustva, posebno vođenjem i sretnim svršetkom kauze upravo beatificirane bl. Veronike Antal, a nije krio ni zadovoljstvo zauzetošću i pripremljenošću fra Augustina, koji ga je upoznao s dosad poduzetim koracima i neposrednim programom u bližoj budućnosti. Fra Damian se vratio u Rim, prema vlastitom priznanju, oduševljen onime što je vidio i doživio, posebno u Trogiru, gdje je službeno predao relikvije svetog Franje, nakon što je svečano proglašena njegova potvrda o autentičnosti relikvija našega svetog oca, dara našeg Reda sada biskupijskoj crkvi Svete Marije od anđela u Trogiru. - Generalni postulator, fra Damian Patrascu, po povratku iz Rima ovih dana iz Tajništva

Svete Stolice prenio je službenu obavijest o skoroj beatifikaciji jednoga našega redovnika. Radi se o argentinskom franjevcu konventualcu, fra Carlosu Murias, koji je s jednim biskupom i još dvojicom dijecezanskih svećenika, »in odium fidei«, godine 1976. u vrijeme vladavine »vojne hunte« ubijen u Argentini. Beatifikacija će se održati 27. travnja 2019. u argentinskom gradu La Rioja.

JESENSKI SUSRET FEDERACIJE SREDNJE EUROPE

Redovno jesensko zasjedanje Konferencija CEF (Federacija Srednje Europe), u koju – kao najbrojnija jurisdikcija – spada i Hrvatska provincija sv. Jeronima, održalo se od 8. do 12. listopada o. g. u Njemačkoj. Domaćin joj je bila delegatura poljske varšavske Provincije u Njemačkoj, na čelu s delegatom p. Adamom Salomonom. Na zasjedanju sudjelovao je i naš provincijalni ministar, fra Josip Blažević, kao i generalni asistent CEF-a, fra Miljenko Hontić, definator Reda. Susret se održao u samostanu sestara benediktinki Marienrode u Hildesheimu (četrdesetak kilometara od Hannovera). Na dnevnom redu bila su, prema ustaljenoj praksi, najprije izvješća pojedinih jurisdikcija, kao i informacije iz Uprave Reda. Uz osvrt na Izvanredni generalni kapitul bilo je govora i o skorome Redovitome generalnom kapitolu, a razmijenila su se i mišljenja o međunarodnome novicijatu u Asizu. Generalni asistent, fra Miljenko Hontić, predstavio je projekt generalnog postulatora, koji najavljuje tečaj o širenju glasa svetosti neke pokojne braće, što namjerava organizirati u svakoj jurisdikciji Federacije. Jedan dan posvećen je pohodu samostanu Ottbergenu, kojim upravljaju naša poljska braća Varšavske provincije, kao i obližnjem gradu Hildesheimu, gdje je sjedište biskupije pod koju spada samostan u Ottbergenu. U vrijeme susreta u Marienrode, crkvu sestara benediktinki pohodile su iz Lurda relikvije sv. Bernardice Soubirous, koje se upravo nalaze u obilasku crkvama u Njemačkoj, pa su tom prigodom i braća CEF-a sudjelovala u svečanom misnom slavlju i u procesiji sa svijećama nakon mise. Sljedeće plenarno zasjedanje, koje će se istovremeno s »Juniorentreffen« održati u isto-

me mjestu (u Zagrebu), održava se u domaćinstvu naše Provincije, od 23. do 27. travnja 2019.

BOLESNA I STARIJA BRAĆA

U godini koja je za nama Gospodin je više braće naše Provincije iskušao i raznim bolestima i bolesticama. Od brojne braće izdvajamo dvojicu koja posebno prolaze ta iskušenja.

- Fra Ilija Miškić, nakon teškoga kirurškog zahvata na debelom crijevu u Zagrebu proveo je više mjeseci u Domu sv. Franje braće franjevac trećoredaca u Odri pri Zagrebu. Konačno nam se vratio i sada prikuplja snagu, vedro i raspoloženo, u samostanu Svetog Duha u Zagrebu, gdje je, među ostalim, proveo i dva mandata službe provincijalnog ministra.
- Fra Nikola Roščić, podvrgnuo se u Splitu teškoj operaciji amputacije desne noge potkoljenice, da bi potom dulje vremena proveo na rehabilitaciji i osposobljavanju za služenje protezom. Sada se nalazi u zagrebačkom samostanu Svetog Duha, u kojemu je također, među ostalim, proveo dva mandata provincijalnog ministra, te poput fra Ilije i na taj način zadužio provincijsko bratstvo.

Njih dvojicu, kao i svu ostalu bolesnu i stariju braću, od kojih posebno spominjemo fra Alojzija Litrića, fra Alojzija Mikića i fra Maksimilijana Hercega, preporučamo skrbi, pažnji i ljubavi cjelokupne provincijske zajednice.

OBJAVLJENO

- Fra Nikola Mate Roščić: »Rušenje vjere i krivotvorenje Kristova lika u gnozi i apokrifima« u zborniku u čast splitsko-makarskog nadbiskupa dr. Marina Barišića, pod naslovom *Oče naš – jedan je Otac vaš*, Crkva u svijetu, Split 2018., 453-486.

iz provincijalata

Br. 546-18-Prov

Na Nedjelju Krista Kralja, 25. studenoga 2018.

ADVENTSKO PISMO BRAĆI

USUSRET DOŠAŠĆU SKRUŠENA SRCA

Apokaliptičke slike posljednje nedjelje kroz liturgijsku godinu, nedjelje Krista Kralja, premila braćo, pripremaju nas za eshatološke događaje posljednjih vremena koja iščekujemo, svatko na svoj način, baš kao u vrijeme Noino: »Kao što su u dane one - prije potopa - jeli i pili, ženili se i udavali do dana kad Noa uđe u korablju i ništa nisu ni slutili dok ne dođe potop i sve odnije - tako će biti i Dolazak Sina Čovječjega.« (Mt 24,41) Posebno je opomenom bremenito Isusovo upozorenje »i ništa nisu ni slutili« na primjeru glupog naraštaja koji je potop uništio zbog njegove nevjere.

Demoniski rodovi

Adventsko vrijeme uvijek nas iznova opominje: »Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan« (Lk 21,34). Slasna hrana, vrhunsko vino, žrvanj produktivnosti, osljepljuju nas za znakove vremena, koji najavljuju neposrednu opasnost, lišavaju nas dimenzije slutnje, slabe naš imunitet na zlo. Ili smo, što je još gore, podcijenili snagu Zloga i njegovog utjecaja.

Stoga treba podsjećati na Isusovo upozorenje i tradiciju Crkve koja naučava da postoje rodovi demona koji se razlikuju stupnjem svoje zločestoće i otpornošću na sredstva kojima se od njih štitimo. »Ovaj se rod ničim drugim ne može izagnati osim molitvom i postom.« (Mk 9,29) Demoni napastuju na grijeh, ali ih grijeh i privlači, njime kao da se hrane. Njihova je strategija perfidna, tragove djelovanja uklanjaju racionalizacijom svojih otisaka.

Pripadaju nevidljivom, duhovnom svijetu, čiju je prisutnost nemoguće egzaktno dokazati. Njihovu prisutnost raskrinkavamo sredstvima vjere u onoj mjeri u kojoj se njima služimo. A za to nije dovoljna tek dnevna recitacija Časoslova. Za obranu od zlih duhova potrebno je puno više. Iznad svega, prema Isusovoj riječi, post, molitva i milostinja.

Đavao na večeri

Na tragu nemilih događaja, i skandala, koji posljednjih mjeseci potresaju Provinciju, a epilog se još ne nazire, na pomolu je i sudska bitka, moramo postati svjesni da se borba odvija na dva fronta, jedan je fizički, svima nama vidljiv, drugi je duhovni, onaj nevidljivi. Isus je pogubljen »po zakonu«, na vidljivom sudskom procesu, u režiji farizeja i svećeničke elite, te realizaciji rimske vlasti. Ali to je samo »fenomenološki« dio scenarija. Iza zastora, onkraj očiju javnosti, odigravao se duhovni boj. Farizeji i svećenici, Pilat i vojnici, narod i prolaznici, bili su tek marionete u rukama Zloga. Đavao je otac svakoga grijeha. On je tužitelj svoje braće, onaj koji unosi razjedinjenje i sije nered. Duhovni rat započeo je u dvorani Posljednje večere, kojoj je nazočio sam đavao. »I za večerom je đavao već bio ubacio u srce Judi Šimuna Iškariotskoga da ga izda.« (Iv 13,2) Đavao je, kako proizlazi iz teksta, pravi režiser, a srce Jude Iškariotskoga plodno tlo u koje je, iz duhovnoga svijeta, »ubačeno sjeme« s dalekosežnim posljedicama u materijalnom svijetu. Mnogim našim pastoralnim i apostolskim jednadžbama kao da nedostaje konstanta duhovnoga svijeta s kojom jedino možemo postići točan rezultat.

Svakoj apostaziji prethodi otpadništvo u srcu. S tugom u srcu, i molitvama za njih, spominjem se naše braće koja su zastranila sa svećeničkog puta koji su odabrali puni entuzijazma i plemenitih želja. Slavili su Mladu misu, radovali se svome izabranju, dali velika obećanja, ali im nisu ostali vjerni. U njihovoj jednadžbi nedostajala je konstanta

onostranosti. »Ako se na me ne oslonite, održat' se nećete!« (Iz 7,9) Preuzetno je i opasno vjerovati da možemo ustrajati vlastitim snagama u duhovnom zvanju. Lukaviji su sa svijetom sklopili pakt, samostan im služi kao izvor egzistencijalne sigurnosti dok oni, odani »duhovnoj svjetovnosti« (papa Franjo), vode dvostruki život, ne tražeći volju Božju, vrše vlastitu, zavaravajući se da je njihov posao i na slavu Božju. Ne ostavljaju me ravnodušnim Isusove riječi upućene preko sv. Faustine Kowalske: »Najveća djela su beznačajna u mojim očima kad se ostvaruju svojevolumeno. Ona često nisu u suglasju s mojom voljom i zaslužuju prije kaznu nego nagradu.«

Poziv na pokoru

Na tragu rečenoga, premila braćo, obraćam vam se svima pozivom na pokoru kroz predstojeće Došašće 2018. »Neka se braća živo trse da prisno obraćenje svoga srca Bogu i nutarnju pokoru spoje s raznim djelima mrtvenja.« (Ustanove, IV, 83 § 1) Pokoru koja će dati zadovoljštinu za počinjene grijehove. Pokoru kojom ćemo umilostiviti Božje lice da ponovno svrati pogled svoj na nas. Ali i pokoru kojom ćemo odvratiti zasluženu Božju srdžbu. Pokoru za svoje grijehove i grijehove svih članova naše Provincije. U smislu rečenoga, svjesni pokorničke naravi našega Reda, ODREĐUJEM da predstojeće Došašće obilježimo pokornički (usp. Ustanove, IV, 81-85), kako slijedi:

Svako mjesno bratstvo, kroz tri tjedna Došašća (jer u četvrti spada Badnjak), tri tjedna uzastopce, jednom na tjedan, u svrhu zadovoljštine za grijehove svih članova naše Provincije, osobito za grijehove povrede zavjeta čistoće, neka:

1. ODRŽI EUHARISTIJSKO KLANJANJE. Klanjanje neka bude bez naroda, jednosatno, po mogućnosti zajedničko, ili uzastopnim izmjenama svih članova po sat vremena;
2. PROGLASI POST. Strogi post i nemrs s istom svrhom neka se odredi u bilo koji dan u tjednu, osim petka, kroz tri tjedna Došašća;
3. PRINESE ŽRTVA. Namjesto svagdašnjih jadicovki (u adventskom pohodu svoj braći darovat ću knjigu *Zabranjeno kukanje*), ovoga Došašća

neka sva braća »neprekidno prikazuju Bogu nevolje ovoga života, bolesti, progone i odricanja koja prate bilo zavjete, bilo zajedničku stegu, te napokon na času smrti, po primjeru sv. Franje, predadu sâm život u ruke Božje kao posljednji prinos« (usp. Ustanove, IV, 83 § 2).

4. UDIJELI MILOSTINJA. Kao plod odricanja Došašća, ne samo odricanja od hrane nego i od onoga što nam je nužno, u znak solidarnosti i pomoći bolesnoj djeci, od prikupljenih sredstava kupit ćemo jedan uređaj za pomoć djeci bolnice KBC Rebro (Zavod za dječju hematologiju: liječenje leukemije). Uz rečeno Provincija je već izdvojila donacije udrugama *Job* i *Bethlehem* koje u službi spašavanja života udomljavanjem pomažu djevojkama i ženama da ne abortiraju začetu djecu.

— — —

U prilogu prosljeđujem teme samostanskih kapitula za 2019. godinu, podsjećajući gvardijane koji to još nisu učinili, da na samostanskim kapitulima slože raspored samostanskih kapitula za narednu godinu s temama njihovih duhovnih dijelova, u dogovoru s voditeljima pojedinih tema, i pošalju ih na Tajništvo provincije do početka Adventa, a najkasnije do kraja Adventa. Svima želim plodonosno Došašće - kako bismo Božić dočekali raspjevana srca, čiste savjesti, Bogu mili.

*fra Josip Blažević,
provincijalni ministar*

**TEME SAMOSTANSKIH KAPITULA
U SVRHU TRAJNE FORMACIJE
(2018./2019.)**

— — — — —

»Moj istinski program djelovanja jest taj da ne vršim svoju volju, da ne slijedim svoje ideje, nego da, zajedno sa čitavom Crkvom, oslušujem riječ i volju Gospodnju i dopustim da me On vodi, tako da On sam vodi Crkvu u ovom času naše povijesti.« (Benedikt XVI.)

— — — — —

»Zajednica će biti takva kakvom je učine njezini članovi. Stoga je od temeljene važnosti

poticati i motivirati sve da daju vlastiti doprinos tako da se svaki član zajednice osjeti dužnim dati vlastiti prilog ljubavi, stručnosti i domišljatosti.»

KONGREGACIJA ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA, *Služenje autoriteta i posluh*, br. 20.

1. Samostanski kapituli kao mjesta trajne formacije i dijeljenja bratskog života – fra Miljenko Hontić, generalni asistent

(Literatura: Red male braće konventualaca, *Samostanski kapitul. Zajedničko razabiranje - Preispitivanje života – Bratsko ispravljanje*, Rim – Zagreb 2010.; Južnoslavenska konferencija provincijalnih ministara OFM, *Početna i trajna formacija*, Zagreb 2003.; PAPA FRANJO, *Apostolsko pismo Svetoga Oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenog života*, HKVRPP, Zagreb 2015., Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Za novo vino nove mjesine. Od Drugoga vatikanskoga koncila naovamo posvećeni život i još uvijek prisutni izazovi*, HRK, Zagreb, 2017.)

2. Služenje autoriteta i posluh (via amoris) – fra Mihael Pavić, gvardijan

(Literatura: Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Služenje autoriteta i posluh. Faciem tuam, Domine requiram*, HKVRP, Zagreb, 2008.; Nediljko A. Ančić-Nikola Bižaca (ur.), *Vlast i autoritet. Društveni i crkveni vidovi*, Zbornik XIV. međunarodnog teološkog simpozija, CUS, KBF, Split, 2009. Sv. Maksimilijan Kolbe, *Pismo o poslušnosti*)

3. Kontemplirajte – Pjesma nad pjesmama (Poticaji na dnevno razmatranje/kontemplaciju i molitvu) – fra Josip Blažević, provincijal

(Literatura: Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Kontemplirajte. Bogu posvećenim muškarcima i ženama na tragu Ljepote*; Provincijski ČPP; Bernardo di Chiaravalle, *Sermoni sul Cantico dei Cantici*, Viverein, Roma 2013.)

4. OFS (Razraditi i predstaviti provincijski projekt) – fra Vladimir Vidović, nacionalni duhovni asistent

(Literatura: *Osnovni tečaj o franjevačkoj misio-narskoj karizmi*, Sarajevo 1998.)

5. FRAMA (Razraditi i predstaviti provincijski projekt) – fra Filip Pušić, nacionalni duhovni asistent

(Literatura: *Osnovni tečaj o franjevačkoj misio-narskoj karizmi*, Sarajevo 1998.)

6. Nova evangelizacija u svjetlu Vojske Bezgrešne i njezinog apostolata (Razraditi i predstaviti provincijski projekt) fra Zdravko Tuba, nacionalni duhovni asistent

(Literatura: Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Naviještajte. Posvećenim muškarcima i ženama, svjedocima evanđelja među ljudima*, HRK, Zagreb, 2017.; Sv. Maksimilijan Kolbe, *Spisi*, Hrvatska provincija sv. Jeronima i VB, Zagreb 2017.)

7. Ministranti (Razraditi i predstaviti provincijski projekt rada s ministrantima) – fra Josip Ivanović, župni vikar

(Literatura: HKUVRP, *Dođi i vidi...Neke upute za djelovanje u pastoralu zvanja*, Zagreb 2001.; Werner Pohl, *Ministrant*, KSC, Zagreb, 1989.; Abbè Henri Berthet, *Nasljednika svog odgoji*, Zagreb, 1985. https://www.franjevci-split.hr/pdf/ministrantski_susreti_14_kviz.pdf)

8. Promocija i praćenje zvanja na provincijskoj razini – fra Stjepan Brčina, provincijski povjerenik za zvanja

(Literatura: Drugi međunarodni kongres delegata biskupskih konferencija za duhovna zvanja, *Razvoj pastorala zvanja u mjesnim Crkvama*, KS, Zagreb, 1983.; IVAN PAVAO II, *Vita consecrata*, Zagreb 1996.; Papinsko djelo za crkvena zvanja, *Nova zvanja za novu Europu*, KS, Zagreb, 2000.; IVAN PAVAO II, *Pastores dabo vobis*, GK, Zagreb 1992.; Kongregacija za kler, *Dar svećeničkog zvanja*, KS, Zagreb 2017.)

9. Od sukoba do pomirenja. Umijeće rješavanja konfliktnih situacija i uloge koje igramo

(psihologija međuljudskih odnosa) **fra Ivan M. Lotar**, provincijski povjerenik za pravdu mir i ekologiju

(Literatura: Pauline Andrew-Deep Release, *Od sukoba do pomirenja*, Zagreb, 2007.; Ljubica Uvođić-Vranić, *Kako se dobro posvađati. Priručnik za poboljšanje kvalitete življenja, partnerskih, obiteljskih i poslovnih odnosa*, Profil, Zagreb 2011.; Salvo NOË, *Zabranjeno kukanje. Promjeni nabolje svoj život i drugih!*, Verbum, 2018.)

10. Duhovno (zajedničko) razlučivanje/rasudivanje – **fra Josip Petonjić**, magistar postulanata

(Literatura: Red male braće konventualaca, *Samostanski kapitul. Zajedničko razabiranje - Preispitivanje života – Bratsko ispravljanje*, Rim – Zagreb 2010.; Marko I. RUPNIK; *Duhovno razlučivanje*, Teovizija, Zagreb, 2008.)

11. »Gdje god su redovnici, ondje je radost« (papa Franjo). Psihološki aspekti lamentiranja – **fra Željko Klarić**, gvardijan

(Literatura: Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Radujte se! Okružnica posvećenim muškarcima i ženama*, HKVRPP, Zagreb, 2015.; Papa FRANJO, *Evangelii gaudium*, KS, Zagreb 2013.; Salvo NOË, *Zabranjeno kukanje. Promjeni nabolje svoj život i drugih!*, Verbum, 2018.;)

12. Ekonomija u službi karizme i poslanja (Ujednačeno vođenje ekonomije u svim samostanima i izrada godišnjeg financijskog prihodovnog/rashodovnog proračuna). *Osobito je važna prisutnost samostanskih ekonomista provincije* – **fra Vitomir Glavaš**, provincijski ekonom

(Literatura: Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Ekonomija u službi karizme i poslanja*, HRK, Zagreb 2018.; Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Smjernice za upravljanje dobrima u ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života*, Izvor: <https://www.ofm-sv-jeronim.hr/smjernice-za-upravljanje-dobrima-u-ustanovama-posvecenog-zivota-i-druz-bama-apostolskog-zivota/>)

13. Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi **fra Matija A. Mandić**, župni vikar

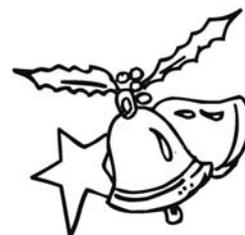
(Literatura: Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi*, HKVRPP, Zagreb, 2016.)

KONGREGACIJA ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA, *Služenje autoriteta i posluš*, br. 4.

Prvim učenicima koji su, možda još nesigurni i sumnjičavi, odlučili slijediti Rabbija, Gospodin pita: »Što tražite?« (Iv 1,38) Iz tog pitanja možemo iščitavati i druga pitanja: »Što traži tvoje srce? Što te brine? Tražiš li samoga sebe ili tražiš Gospodina svoga Boga? Slijediš li vlastite želje ili želje Onoga koji je stvorio tvoje srce i želi ga privesti punini, kako samo On to zna i umije? Trčiš li samo za prolaznim stvarima ili tražiš Onoga koji je neprolazan?« »Čime trebamo biti zaokupljeni u ovoj suznoj dolini, Gospodine Bože? Gledam ljude kako su od zore do mraka zahvaćeni vrtlogom ovoj svijeta: jedni traže bogatstvo, drugi privilegije, druge opet zadovoljstvom ispunja popularnost«, primjećuje sveti Bernard. »Lice tvoje, Gospodine, ja tražim« (Ps 27,8)

KONGREGACIJA ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA, *Služenje autoriteta i posluš*, br. 7.

Biti poslušan Bogu znači, naime, suočiti se s »drugom« ljestvicom vrijednosti, pridavati nov i drugačiji smisao stvarnosti, iskusiti nepojmljivu slobodu, doći do samog praga misterija: »Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli.« (Iz 55,9)

rad defnitorija

ODRŽANA 10. SJEDNICA DEFINITORIJA

U srijedu, 24. listopada 2018. u Provincijalatu je održana 10. redovita sjednica Provincijskog defnitorija, koja je počela u 9,30 sati, a završila u 15,00 sati, uz prekid za objed. Sudjelovali su svi defnitori, zajedno s o. Provincijalom. Sjednica je počela molitvom krunice u klerikatskoj kapelici, nakon koje je u Provincijalatu uslijedio rad po dnevnom redu. Usvojen je zapisnik prošle sjednice Defnitorija.

1. Fra Ivan Bradarić, gvardijan šibenskog samostana izvijestio je usmeno o namjeri izvršenja određenih preinaka u samostanu sv. Frane u Šibeniku, posebno u vezi sa stepeništem, koje bi trebalo omogućiti i izravan pristup samostanskoj blagovaonici i kuhinji u prizemlju. Defnitorij se načelno složio s prijedlozima, s time da se s nacrtima detaljnije upozna Komisija za gradnje i ekonomiju, koja bi trebala sve izvidjeti razgledati na konkretnom mjestu.

2. Slučaj Gracijana Gašperova: Nakon razgovora o tom slučaju koji je više mjeseci izazivao veliku pažnju javnosti, koja ni danas nije splasnula, kao i njegovih posljedica, postavljeno je i pitanje duhovne zadovoljštine od strane splitskog samostana i cijele Provincije. O. Provincijal je napomenuo kako su svi sudionici Dana Provincije misu toga dana slavili za Provinciju, za duhovna zvanja i kao zadovoljštinu za grijeha svih članova Provincije. Splitski samostan sv. Frane uvodi tjedno cjelodnevno euharistijsko klanjanje na tu nakanu, a cijela će Provincija od Adventa do Božića predviđeno pokorničko vrijeme namijeniti na tu nakanu (posebne upute bit će poslana naknadno). Adventska karitativna akcija usmjerit će se u svrhu liječenja djece i mladih.

3. Provincijalni ministar je varaždinskom biskupu uputio molbu za razrješenje službe župnika župe sv. Antuna Padovanskog u Novom Marofu fra Krunoslava Kemića i za imenovanje fra Nikole Šanteka, dosadašnjeg gvardijana i župnog vikara. Fra Krunoslav Kemić odlučio je iz osobnih razloga napustiti svećeničku službu i naš Red. Iz Novog Marofa definitivno je iselio 26. listopada 2018. godine, a 27. listopada 2018. godine provincijalni ministar ga je suspendirao na temelju kanona 1395, § 1.

4. Uslijedilo je nekoliko molbi:

— Usvojena je molba fra Vladimira Vidovića, ravnatelja Doma sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu, za promjenu drvene stolarije na Domu sv. Antuna u Zagrebu.

— Creski samostan sv. Frane pismeno je zamolio dozvolu za zamjenu automobila, odnosno prihvaćanja na dar polovnog vozila marke Ford Mondeo, o čemu je creski samostanski kapitul dao prethodnu dozvolu. Defnitorij se suglasio s ovom ponudom i odobrio molbu.

— Molbi sisačkog samostana sv. Antuna za financijsku pomoć, budući da su u nezavidnoj materijalnoj situaciji, Defnitorij je nakon rasprave i uvida u stanje odobrio određeni iznos i zadužio Provincijsku komisiju za ekonomiju i gradnje da izvidi situaciju i ponudi rješenja.

— Uslijedilo je više osvrta i komentara na protekla događaja: Susret gvardijana u Splitu, proslavu Dana Provincije u Visu, svečanost doživotnih zavjeta fra Antuna Radovanića u Zagrebu, međunarodni susret CEF-a u Marienrode, Redovničke dane, kao i simpozija o Franjevačkim velikanima, kojemu je Provincija bila suorganizator. Fra Ljudevit Maračić izvijestio je o dvodnevnom skupu u Trogiru, u povodu obilježavanja 800. obljetnice prve franjevačke crkve na našim prostorima.

— O. Provincijal je ukratko izvijestio o boravku generalnoga postulatora fra Damiana Patrascu u vidu promicanja procesa za beatifikaciju o. Celestina Tomića, te je u tom smislu i održao u Provin-

cijalatu susret s o. Provincijalom, o. Tajnikom Provincije i o. Miljenkom Hontićem, koji ga je pratio. Potom je generalni postulator u Šibeniku pohodio fra Augustina Kordića, zaduženoga za vođenje ove stvari, i s njime se zadržao u razgovoru i razmjeni informacija u vezi s pokretanjem ovog postupka.

— Na kraju je o. Provincijal upoznao Definitorij da je dodijelio fra Nikolu Rošića, nakon završetka rehabilitacije u Zagrebu, za člana zagrebačkog samostana Svetog Duha, gdje će imati bolje životne uvjete.

— Definitorij se osvrnuo i dao neke smjernice za planirane radove u vinkovačkoj crkvi BSM.

Predloženo je i prihvaćeno da se sljedeća sjednica Definitorija održi u srijedu, 21. studenoga o. g. u Zagrebu, s početkom u 8,30 sati.

ODRŽANA 11. SJEDNICA DEFINITORIJA

U srijedu, 21. studenoga o. g., u Provincijalatu je održana 11. redovita sjednica Definitorija. Kao gost sudjelovao je i dr. Krešimir Planinić, odvjetnik kojemu je službeno povjereno da zastupa Provinciju u sporovima koji se u javnosti pojavljuju nakon kanonskog rješenja slučaja Gracijana Gašperova. On je ovlašten i da u javnosti daje medijima izjave na eventualna pitanja vezana uz taj slučaj. Izvijestio je o poduzetim mjerama i onome što namjerava još učiniti. U vezi s time na Definitoriju je zaključeno kako će u skorome adventskom razdoblju svaki samostan biti pozvan da jednom tjedno kao zajednica organizira jednosatno klanjanje zadovoljštine, a kao znak pokore preporučeno je da svaki član Provincije, osim petka, kad je već po sebi predviđen dan posta i nemrsa, još jednog dana tijekom Došašća dragovoljno preuzme obvezu posta i nemrsa na istu nakanu. Kao Provincija pak uključit će se cjelokupno bratstvo u karitativnu akciju pomaganja zakladi »Rebro«, koja se brine za djecu i mlade koji boluju od leukemije.

Definitorij je podržao prijedlog da se katoličkim udrugama »Betlehem« i »Job« u povodu sko-

rog Božića dodijeli jednokratna pomoć u iznosu od 10.000 kuna svakoj od njih. Slučaj napuštanja zajednice od strane Krunoslava Kemića zahtijeva dodatnu pažnju, pa je kao prvi korak nakon suspenzije jednoglasno izglasana propozicija da se ovaj otpušta iz Reda.

O. Provincijal je izvijestio kako se upravo vratio s jednodnevnog posjeta svoj našoj braći u Njemačkoj, gdje se u Hanau 20. studenoga susreo i održao sastanak sa svom četvoricom naše braće. Spomenuo je kako je izražena želja da se poradi na tome da se hrvatska katolička misija Tuebingen, nakon povlačenja dosadašnjeg misionara hercegovačkog svećenika Kutleše iduće godine, vrati našoj Provinciji, koja je tamo imala svojeg misionara pred tridesetak godina. Za skoroga posjeta braći u Italiji o. Provincijal će izvidjeti mogućnost, ako se pokaže potreba, da se u vatikanskoj penitencijeriji izvrši izmjena naše braće.

Fra Stjepan Brčina izvijestio je o uspjeljoj akciji »Otvoreni vrata klerikata«, završenoj prošlog vikenda, kad je sudjelovalo sedamnaest zainteresiranih mladića, od kojih je nekoliko izrazilo želju da se što prije uključe u pripremu za postulaturu. Fra Ivan Bradarić izvijestio je pak o proslavi sv. Nikole Tavilića u Šibeniku, koju je predvodio sarajevski nadbiskup kardinal Vinko Puljić. Sudjelovalo je više braće svećenika iz drugih samostana, kao i svi mladi iz zagrebačkoga klerikata i postulature, uz dva autobusa hodočasnika (Zagreb i Split). Definitoriju je o. Provincijal prenio zahvalu sisackog samostana sv. Antuna za jednokratnu pomoć Provincije u ovome za ovaj samostan teškom financijskom trenutku.

Na kraju je o. Provincijal podsjetio na neke izmijenjene ili potvrđene termine međunarodnih skupova kojima je naša Provincija domaćin iduće godine. Tako će se tečaj za (nove) gvardijane, zajedno sa slovenskom subraćom, održati od 18. do 21. ožujka 2019. u Cresu, a odmah potom na istom mjestu od 23. do 25. ožujka 2019. održat će se susret provincijala i odgojitelja CEF-a. U zaključku je prihvaćen prijedlog da se iduća, 12. redovita sjednica Definitorija, održi u Zagrebu, u ponedjeljak, 17. prosinca ove godine.

provincijski susreti

SUSRET GWARDIJANA U SPLITU

Ove godine održali smo u Splitu 26. i 27. rujna 2018. prvi programatski susret gvardijana kojemu su nazočili svi gvardijani, izuzev fra Pere Kelave, viškog gvardijana, koji zbog organizacije neposredne proslave Dana provincije na Visu nije bio u mogućnosti sudjelovati. Susret je započeo svečanim ručkom prigodom imendana fra Damjana Glavaša. Pozdravnu riječ sudionicima i čestitku fra Damjanu uputili su gvardijan fra Martin Jaković i provincijal fra Josip Blažević. U 15.00 sati uslijedila je molitva Devetog časa i euharistijsko klanjanje u crkvi, koje je animirao fra Josip Ivanović, župni vikar, a svirao fra Martin Jaković, splitski gvardijan. Program je nastavljen u kapitularnoj dvorani prigodnim predavanjem fra Josipa Blaževića, provincijalnog ministra, koji je apostrofirao ulogu gvardijana kao animatora samostanskih bratstava, na srce gvardijanima stavio brigu za Božji primat, ljubav prema zajednici te promociju za zvanja. - Nakon predaha uz kavu, u drugom dijelu popodneva, uslijedila je izmjena iskustava svih gvardijana s obzirom na njihovu službu, poteškoće s kojima se susreću, kao i doživljene lijepe trenutke koje su međusobno podijelili. Neki gvardijani započinju prvi mandat dok su drugi na toj službi već više mandata i imaju različita iskustva. Gvardijani su potom dobili konkretne smjernice za sastavljanje godišnjih planera po samostanima, godišnjih izvještaja, izbora samostanskih službi, te druge obavijesti. Susret je završio molitvom Večernje i večerom.

Drugoga dana, nakon Službe čitanja i Jutarnje u crkvi, uslijedio je nastavak rada u 9.00 sati molitvom Srednjeg časa. Provincijal je dao smjernice koje bi elemente trebao sadržavati dobar samostanski kapitul prema dokumentu *Samostanski kapituli* s čijim su sadržajem gvardijani temeljitije upoznati. Provincijal je, nadalje, predstavio teme duhovnog dijela samostanskih kapitula što ih je

priredila Provincijska uprava prema već spomenutim smjernicama dokumenta *Samostanski kapitul* a odredio prošli provincijski kapitul kao dio *Četverogodišnjega provincijskog plana* (usp. ČPP, str. 10). Prihvaćanje ovih tema samostanskih kapitula u prvome redu pridonosi međusobnom posjećivanju, upoznavanju i boljoj animaciji samostanskih kapitula. Svako će bratstvo do adventa složiti teme samostanskih kapitula prema vlastitom nahođenju i od ponuđenih pozvati predavače koji su teme već priredili te tako duhovnom dijelu samostanskih kapitula dati sadržaj i važnost koji im pripadaju kao povlaštenom mjestu trajne formacije svakoga bratstva. Uz zadanu temu predviđa se diskusija i vrijeme adoracije. - Pojedini gvardijani predstavili su aktivnosti u vlastitim samostanskim bratstvima, dali konkretne poticaje i prijedloge, izdvojili neka važnija događanja, dogovorili mjesta održavanja Dana provincije kroz ovo četverogodište (2019. Vinkovci; 2020. Šibenik; 2021. Pula; 2022. Zagreb.), itd. Gvardijani su izrazili zadovoljstvo ovim susretom te izrazili želju da se nastavi njegovim održavanjem svake godine uz Dan provincije, kao formativno-programatski susret, za razliku od onoga siječanjskog susreta gvardijana s upravom Provincije koji je više obilježen administrativno. Redoviti formativni susret gvardijana za ovo četverogodište održat će se u Cresu od 11. do 14. ožujka 2019. - Sunčani dan bio je prigoda prije ručka popiti sok ili kavu na rivi, gdje se toga dana obilježavao Dan policije (uoči sv. Mihaela arkandela, zaštitnika policije). Popodne smo se katamaranom preselili u Vis na proslavu Dana provincije.

DAN PROVINCIJE U VISU

Na otoku Visu, u četvrtak i petak, 27. i 28. rujna 2018. godine svečano je proslavljen Dan Provincije. Otok Vis je odabran za ovogodišnju proslavu jer samostan sv. Jeronima u Visu slavi 500. godina svoga postojanja, ali i zbog obilježavanja stote obljet-

nice dvojice naših fratara koji su proslavili mjesto i samostan (fra Celestin Tomić i fra Marin Oreb). - Proslava je započela molitvom Večernje na grobu gdje počivaju franjevci konventualci pokopani u Visu i potom nastavljena u samostanskoj crkvi. Euharistijsko slavlje predslavio je mons. Petar Palić, hvarsko-bračko-viški biskup, u koncelebraciji sa provincijalnim ministrom fra Josipom Blaževićem, fra Igorom Salmičem, slovenskim provincijalnim ministrom, te brojnom braćom koja su tom prigodom došla na otok Vis. U pozdravnom slovu provincijalni ministar fra Josip Blažević objavio je odluku provincijskog Kapitula da Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca pokreće službeni proces za proglašenje blaženim i svetim fra Celestina Tomića, rođenog Višanina i velikog bibličara, uzornog i kreposnog života. Na svetoj misi pjevao je za tu priliku ujedinjeni zbor iz grada Visa i Komiže, pod ravnanjem mladog dirigenta Matea Narančića.

Nakon svete mise program proslave nastavljen je u Hrvatskom domu, u kojem je gđa Dobrila Cvitanović vrlo emotivno iznijela svoja sjećanja na svoga strica fra Celestina Tomića (Prilog II.), a prof. Slavko Kovačić sjećanja na svoga profesora fra Celestina Tomića. Potom je fra Ljudevit Marčić predstavio monografiju »Dr. Celestin Tomić«, a fra Damjan Glavaš, drugo i prošireno izdanje knjige »Moj mali samostan« (Marina Oreba). - Uz pozdravne riječi uglednih gostiju i glazbeno-recitativne umetke, simboličnu gestu pažnje Provincije gradu Visu predstavila je predaja kompleta knjiga o Celestina, koji je u ime Provincije gradskoj knjižnici, preko gradonačelnika, uručio fra Josip Blažević, provincijalni ministar. U gradskoj knjižnici za ovu prigodu pripremljen je posebni odjeljak za stalnu postavu knjiga, u kojem će se nalaziti sva djela fra Celestina Tomića.

Drugoga dana proslave, molitvu Jutarnje predslavio je fra Tomislav Glavnik, vikar Provincije. Potom je fra Josip Blažević u prigodnom programu predstavio braći Četverogodišnji plan i program te glavne smjernice za apostolat i djelovanje u sljedećem četverogodištu. Euharistijskim slavljem, koje je predslavio o. Provincijal, završena je proslava Dana Provincije na otoku Visu.

DUHOVNE VJEŽBE – CRES 2018.

U samostanu sv. Frane u Cresu održane su duhovne vježbe od nedjelje 14. listopada do petka 19. listopada. Duhovne vježbe održao je poljski redovnik p. Józef Godlewski, član Družbe misionara Krvi Kristove na temu apostola Petra. Treći turnus duhovnih vježbi okupio je dvanaesticu braće iz Provincije.

DANI TRAJNE FORMACIJE

POZIV NA PROGRAM TRAJNE FORMACIJE

Zbog održavanja redovitoga provincijskog kapitula, koji se slavio u proljeće ove godine, program Trajne formacije održava se u skraćenom obliku, 29. i 30. listopada 2018. godine u Zagrebu, puna dva dana, kao programatski susret pastoralno-evangelizacijskog usmjerenja.

Po slovu zakona susretu su se obvezana odazvati braća do deset godina ređenja, ali su pozvana sva braća, osobito ona koja se žele aktivnije uključiti u novu evangelizaciju i promociju zvanja.

U smislu pripreve za ovaj susret svu braću molim da pročitaju dokument *Kontemplirajte* Kongregacije za ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života.

Rad na sebi posao je koji traje čitav život pa neka i ovaj susret pridonese tomu.

*fra Josip Blažević,
provincijalni ministar*

ODRŽANI DANI TRAJNE FORMACIJE 2018.

U zagrebačkom svetoduškom samostanu 29. i 30. listopada 2018. godine održani su dani trajnog odgoja ili permanentne formacije svečano zavjetovane braće. Susret je vodio fra Josip Blažević, provincijal.

Prvoga dana, nakon Jutarnje molitve, počeo je susret dokumentom »Novo vino u nove mješine«, čijom je analizom fra Josip potaknuo braću na revno svjedočenje evanđelja i na rad na osobnom odnosu s Bogom. Uslijedila je projekcija filma »Inspektorov poziv«, nakon čega su nazočna braća o istom raspravljali. Uslijedilo je fra Josipovo razmišljanje i sažetak dokumenta »Kontemplirajte«, na temelju biblijske knjige Pjesma nad pjesmama. Svetu misu je u zajedništvu s braćom predslavio fra Ivan M. Lotar.

Drugi dan započet je molitvom Jutarnje i svetom misom, a nastavilo se godišnjim planiranjem rada s mladima. Nositelj toga bit će naš Centar za zvanja. Poslijepodnevni dio započet je trenucima posvećenima molitvenom čitanju Svetog pisma, Lectio Divina, na temu biblijskog teksta Pj 8, 5-7., koje je predvodio fra Josip Ivanović, a nastavilo se razmišljanjem o dokumentu »Kontemplirajte«. Oba dana završen je bratskim druženjem. - Radosna i zadovoljna braća su se vratila svojem apostolatu u mjestima gdje su »posijani«. Preporučuju se u molitve cijele Provincije.

DUHOVNE VJEŽBE U 2018. GODINI

U godini koja završava, duhovne vježbe obavila su sljedeća braća naše Provincije:

1. Fra Nikica Batista (Zagreb, veljača);
2. Fra Josip Blažević (Zagreb, veljača);
3. Fra Ivan Bradarić (Cres, lipanj);
4. Fra Stjepan Brčina (Cres, listopad);
5. Fra Đuro Crlenjak (Cres, lipanj);

6. Fra Ferdinand Čavar (Cres, listopad);
7. Fra Kristofor Čorić (karmelićani, Niagara Falls, listopad);
8. Fra Martin Dretvić (Cres, lipanj);
9. Fra Petar Džida (privatno, uz dozvolu o. Provincijala);
10. Fra Bernardin Filinić (Cres, listopad);
11. Fra Milan Gelo (Cres, lipanj);
12. Fra Damjan Glavaš (Zagreb, veljača);
13. Fra Vitimir Glavaš (Cres, lipanj);
14. Fra Tomislav Glavnik (privatno, uz dozvolu o. Provincijala);
15. Fra Maksimilijan Herceg (Zagreb, veljača);
16. Fra Đuro Hontić (Zagreb, veljača);
17. Fra Miljenko Hontić (s Generalnom kurijom);
18. Fra Igor Horvat (privatno u Rimu);
19. Fra Josip Ivanović (Asiz, uz dozvolu o. Provincijala);
20. Fra Martin Jaković (Cres, listopad);
21. Fra Ivan Karlić (Zagreb, veljača);
22. Fra Željko Klarić (Cres, listopad);
23. Fra Ambroz Knežić (Zagreb, veljača);
24. Fra Augustin Kordić (Zagreb, veljača);
25. Fra Ivan Kovačević (Wiesbaden, veljača);
26. Fra Ivan M. Lotar (Cres, listopad);
27. Fra Paško Mandurić (Wuerzburg, ožujak);
28. Fra Ljudevit Maračić (Cres, lipanj);
29. Fra Stanko Mijić (Cres, listopad);
30. Fra Tomislav Mrkonjić (Vallepreta, kolovoz);
31. Fra Žarko Mula (karmelićani, Split, srpanj);
32. Fra Filip Musa (Zagreb, veljača);
33. Fra Vilček Novački (Zagreb, veljača);
34. Fra Michael Pavić (Zagreb, veljača);
35. Fra Ivan Penava (Cres, listopad);
36. Fra Josip Petonjić (Cres, listopad);
37. Fra Josip Priselac (Zagreb, veljača);
38. Fra Filip Pušić (Cres, listopad);
39. Fra Nikola Rožanković (Zagreb, veljača);
40. Fra Anđelko Sesar (Cres, listopad);
41. Fra Nikola Šantek (Cres, lipanj);
42. Fra Pero Šestak (Wiesbaden, veljača);
43. Fra Miroslav Štuban (Zagreb, veljača);
44. Fra Zdravko Tuba (Zagreb, veljača);
45. Fra Vladimir Vidović (Cres, listopad);
46. Fra Zlatko Vlahek (Collavalenza, siječanj);
47. Fra Marko Vrdoljak (Cres, lipanj);
48. Fra Jeronim Vujić (Cres, lipanj).

vijesti i događaji

ODRŽAN MARIJA FEST – MOLVE 2018.

U nedjelju 14. 10. 2018. u Podravskom Marijnom svetištu u Molvama održan je susret mladih Varaždinske biskupije Marija fest – Molve 2018. Mladi su se okupili iz cijele biskupije, a susret je započeo svečanim ulaskom u svetište i podizanjem zastave Nacionalnog centra M.I. – Vojske Bezgrešne. koji je uz Ured za pastoral mladih Varaždinske biskupije i župu Molve organizator događanja. U prijepodnevnom dijelu programa nagovor je održao o. Ivan Lotar, OFM Conv. na temu »Tri ugla u kući drži ...« U nastavku programa uslijedio je rad po grupama, rekreativni dio, a poslije podne u crkvi Uznesenja BDM molitva krunice, sakrament pomirenja i sv. misa, koju je predslavio mons. Josip Mrzljak, varaždinski biskup, uz koncelebraciju svećenika: o. Josipa Blaževića, provincijalnog ministra Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, vlč. Tihomira Koseca, povjerenika Ureda za pastoral mladih Varaždinske biskupije, vlč. Marka Domitera, tajnika biskupa i o. Zdravka Tube, župnika i čuvara svetišta te nacionalnog asistenta M.I. – Vojske Bezgrešne.

Mons. Josip Mrzljak u svojoj propovijedi je naglasio: »Božja Riječ je živa riječ. Isus nas kao i bogatog mladića iz Evandjelja poziva da ga slijedimo. Razne vezanosti u ovome svijetu mogu nas zaustavljati na tom putu. Potrebno je dopustiti da nas Riječ mijenja i oblikuje u mudrosti Božjoj«. Budući da smo slavili i zahvalnu nedjelju za sva od Boga primljena dobročinstva. predstavnici mladih na kraju mise su primili pet kruhova kao znak Krista kojim je hranio mnoštvo. Primljene kruhove oni su podijeliti s okupljenom braćom i sestrama. Po završetku mise program je završio veličanstvenim koncertom, koji je uz pomoć mladih održao Alen Hržica iz Zagreba. Cjelodnevni program Marija

festa – Molve 2018. bio je predivno svjedočanstvo vjere mladih u radosti zajedništva, molitve i pjesme uz zagovor naše nebeske Majke Božje Molvarske.

O SV. NIKOLI U BRUXELLESU

Prema pisanju IKA-e, od 5. prosinca o. g., u Europskom parlamentu u Bruxellesu 4. prosinca održane su, u organizaciji zastupnice Ivane Maletić, misa i konferencija na temu »Sveci i službenici Božji porijeklom iz Šibenske biskupije: sv. Nikola Tavelić, službenica Božja majka Klara Žižić i sluga Božji fra Ante Antić«. U uvodu je zastupnica Maletić, opisujući motive i ciljeve predstavljanja svetaca Šibenske biskupije u Europskom parlamentu, izjavila: »Prvi tjedan u prosincu u Europskom parlamentu nazivamo još molitveni ili religijski tjedan tijekom kojeg se tradicionalno okupljamo u molitvi i prijateljstvu slaveći kroz različita događanja i konferencije kršćanske vrijednosti i Boga. Posebno je važan molitveni doručak na kojem se okuplja više od 400 uzvanika iz cijele Europske unije i svijeta, a koji je prigoda za razmjenu iskustava, znanja te duhovni rast u zajedničkoj molitvi. Tako smo ove godine uoči proslave 50. obljetnice proglašenja svetim našeg hrvatskog Sveca Nikole Tavelića porijeklom iz Šibenske biskupije, odlučili organizirati konferenciju na kojoj želimo približiti njegov lik i djelo svima u Europskom parlamentu, ali i podsjetiti naše ljude u Hrvatskoj na ulogu i važnost koju ovaj svetac ima u našim životima. Uz svetog Nikolu Tavelića želja nam je bila predstaviti veliko duhovno blago koje Šibenska biskupija i cijela Hrvatska ima u životu i djelu službenice Božje majke Klare Žižić, rođene u Promini, utemeljiteljice autohtone hrvatske redovničke zajednice franjevki od Bezgrešne u Šibeniku 1673., i sluge Božjeg oca Ante Antića koji je živio u dvadesetom stoljeću s tako puno osjećaja za potrebe svakog čo-

vjeka te je u narodu najpoznatiji kao ispovjednik. Oni su u postupku beatifikacije, te je franjevkama i franjevcima važna pomoć svih nas, naše molitve i utjecanje našim šibenskim službenicima Božjim«. - Generalni vikar Šibenske biskupije mons. Marinko Mlakić naglasio je da sveci svojim djelovanjem pokazuju kako je moguće živjeti ideal kršćanske vjere te su svima poticaj i danas: »Sveci su napravili velika djela važna za cijelo društvo. Ne mogu zamisliti Šibenik, cijelu Hrvatsku i šire bez franjevki koje je utemeljila službenica Božja majka Klara Žižić«. Mons. Mlakić predstavio je i pripravu za proslavu 50. obljetnice proglašenja Nikole Tavelića Svetim koja se slavi 2020. godine. Šibenska biskupija je pokrenula trogodišnju pripravu te se od 2017. organiziraju hodočašća, simpoziji, konferencije, molitvena okupljanja i druga događanja«. - Fra Ivan Bradarić, gvardijan samostana Sv. Frane u Šibeniku i rektor nacionalnog svetišta Svetog Nikole Tavelića u Šibeniku, u čijoj su pratnji od naše braće još bili fra Ivan Penava i fra Josip Ivanović, govorio je o životu i djelu franjevačkog mučenika iz 14. stoljeća svetoga Nikole Tavelića, čija je poruka svezremina. »Pitamo se imaju li sveci koji su stoljećima udaljeni od nas aktualnu poruku za nas danas? Svezremina je njihova poruka. Sveti Nikola Tavelić živio je u vremenu kada su franjevci bili Papini poslanici na mjestima gdje je Crkva bila nagrižena od raznih hereza te je 12 godina djelovao u Bosni sa svojom braćom franjevcima. To djelovanje želio je nastaviti u Palestini, u Svetoj zemlji, ali njegov rad je zaustavljen i umro je mučeničkom smrću.« Poruka svetog Nikole Tavelića za sve nas je da na putu donošenja radosne vijesti našeg Spasitelja u ovaj svijet ne trebamo uzmicati pred preprekama na koje nailazimo u našem životu, nego hrabro ići do kraja i ustrajati, istaknuo je o. Bradarić. - Dvodnevni posjet Europskom parlamentu završio je 5. prosinca Molitvenim doručkom, u kojem su sudionici bili okupljeni u molitvi za proganjene kršćane u cijelom svijetu i za snažan angažman u obrani istine i života, izvijestio je Ured za odnose s javnošću Europske pučke stranke.

DAN OTVORENIH VRATA PUČKE KUHINJE

U nedjelju, 28. listopada održan je prvi put Dan otvorenih vrata Pučke kuhinje na Svetom Duhu. Naime, toga dana u župi sv. Antuna Padovanskoga obilježen je Dan zahvalnosti za plodove zemlje i Božja dobročinstva, što je bio neposredan povod za organiziranje Dana otvorenih vrata Pučke kuhinje u smislu senzibiliziranja šire javnosti za potrebe najsiromašnijih. Toga dana pripremale su se pizze te su posjetitelji mogli tom prilikom donirati novčana sredstva za potrebe Pučke kuhinje. Građani su od 8 sati mogli razgledati prostore Pučke kuhinje. U 9 sati održana je i radionica izrade domaćih kiflica za najmlađe u sklopu Dana zahvalnosti za plodove zemlje. U 13 sati bio je ručak za redovne korisnike Pučke kuhinje.

U sklopu karitativne djelatnosti franjevac konventualaca na Svetom Duhu od 1995. godine djeluje Dom sv. Antuna, koji pod svojim krovom osigurava smještaj, i to potpuno besplatan, za četrnaest studenata, te svakodnevno, osim nedjelje, priprema 300-tinjak obroka za siromašne sugrađane u sklopu Pučke kuhinje. Pomoći čovjeku u nevolji, gladnoga nahraniti i žednoga napojiti jest znak Kristove prisutnosti u vremenu te ujedno i dio našega franjevačkog identiteta. Naša misija i poslanje jest omogućiti ljudima koji su u potrebi dostojanstven način života te ublažiti posljedice siromaštva i neimaštine.

PRVA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ I IZOBRAZBU BRAĆE

Sjednica Komisije za odgoj i izobrazbu braće održana je 1. listopada 2018. godine s početkom u 9:30 sati. Sjednici su prisustvovali: fra Josip Blažević, provincijalni ministar, koji je po službi predsjednik Komisije, fra Stjepan Brčina, magistar klerika, fra Josip Petonjić, magistar postulanata i fra Ivan Bradarić, član Komisije. - Nakon kratke molitve i pozdrava predsjednika Komisije, za tajnika komisije jednoglasno je izabran fra Stjepan Brčina. Predsjednik Komisije, fra Josip Blažević, upoznao je članove Komisije s Pravilnikom rada ove Komisije, iza čega su uslijedili izvještaji iz odgojnih ustanova.

Fra Josip Petonjić, magistar postulanata, obavijestio je komisiju kako ove godine imamo u postulaturi jednog odgajnika, koji dolazi iz Šibenika. Postulaturu će službeno započeti 3. listopada 2018. Fra Josip upoznao je Komisiju s programom formacije postulanta za 2018./2019. godinu. - Fra Stjepan Brčina, magistar klerika i postulanata izvijestio je članove Komisije o stanju u klerikatskoj zajednici. Od ove akademske godine 2018./2019. u klerikatu imamo 7 odgajnika, a to u: fra Antun Radovanić, V. godina KBF-a, fra Matej Milić, kandidat za redovničkog brata, student SSD, fra Zvonimir Pervan, druga godina komunikologije na poslijediplomskom studiju u Rimu, fra Franjo Čolakovac, diplomirani teolog, trenutno radi u Veritasu i pomaže u župnoj katehezi, i fra Marius Andrei, bogoslov koji dolazi iz Rumunjske. Završio je treću godinu teologije, a kod nas je započeo tečaj hrvatskoga jezika i ovu godinu bit će s nama u zajednici. Mateo Vujčić je u drugoj godini postulare i student prve godine na KBF-u. Erik Matejak, naš sjemeništarc koji pohađa posljednju godinu gimnazije u Nadbiskupijskom sjemeništu

na Šalati. (Detaljnije izvješće donosimo odmah na kraju ovog priloga.) Fra Stjepan je iskoristio prigodu upoznati članove Komisije o specifičnosti ove zajednice. Nju karakteriziraju različite etape formacije odgajnika, dobna razlika među njima, jezične barijere, različita mjesta školovanja. Imajući sve ovo u vidu, kako bi odgovorio na potrebe ove zajednice, fra Stjepan je upoznao članove Komisije s programom formacije i tjednim rasporedom u klerikatu, koji bi trebao zadovoljiti standarde formacije, bez obzira na ove razlike. Klerici redovito mole, uče, te pomažu u svakodnevnim klerikatskim i samostanskim poslovima.

Komisija je razgovarala i o budućnosti našeg novicijata, s čime su članovi Komisije bili već upoznati. Predsjednik komisije fra Josip Blažević tražio je od provincijskog promicatelja za duhovna zvanja, fra Stjepana Brčine, da predstavi plan i program djelovanja za naredno razdoblje. Fra Stjepan je upoznao Komisiju kako je zaživio centra za promicanje duhovnih zvanja u našoj Provinciji, istaknuvši kako Centar za promociju duhovnih zvanja u prvom redu ima za cilj zadržati postojeće aktivnosti s mladima, ali i obogatiti slijedeću pastoralnu godinu (2018./2019.) novim aktivnostima. Uži tim čine braća: fra Josip Blažević, fra Stjepan Brčina, fra Vladimir Vidović te fra Ivan M. Lotar. Širi tim za promociju čine braća Provincije koju će svaki samostan imenovati kao odgovornu osobu za ovo područje našeg djelovanja, te na koncu – sva braća Provincije. Ovaj prijedlog aktivnosti Centra podijelili smo na dva dijela: pastoralna godina i ljetno vrijeme. Fra Stjepan je upoznao Komisiju s kalendarom fiksiranih događanja Centra za zvana:

26. listopada 2018. – susret s 800 srednjoškolarca u Karlovcu

Od 16. do 18. studenog 2018. – Dani otvorenih vrata klerikata (Zagreb)

Od 23. do 25. studenog 2018. – Duhovna obnova za studente (Zagreb)

Od 8. do 10. siječnja 2019. – Duhovne vježbe za ministrante (Zagreb)

Od 22. do 24. ožujka 2019. – Dani otvorenih vrata klerikata (Zagreb)

Od 17. do 19. svibnja 2019. – Provincijski susret mladih (Zagreb)

Od 24. do 25. svibnja 2019. – Provincijski susret ministranata (mjesto?)

Od 15. do 22. srpnja 2019. – Franjevački ljetni kamp za mlade (Cres)

Od 22. do 29. srpnja 2019. – Franjevački ljetni kamp za mlade (Cres)

Od 29. srpnja do 5. kolovoza 2019. – Franjevački ljetni kamp za mladiće (Cres).

Na kraju je fra Stjepan napomenuo kako se ovome kalendaru, gore napisanom, dodaju i Vikendi u samostanima diljem provincije. Trenutno, Centar još priprema promidžbene materijale u svrhu promocije za zvanja. Komisija je još nakratko razgovarala o voznom parku naših odgojnih kuća, koji trenutno ne zadovoljava njihove potrebe. Sjednica je završila molitvom oko 11:30 sati.

SVEČANI ZAVJETI U ZAGREBU

Na svetkovinu sv. Franje, u četvrtak, 4. listopada navečer, za svečanog euharistijskog slavlja, koje je uz brojnu braću, među kojima je bio i fra Miljenko Hontić, generalni asistent Reda, predvodio provincijalni ministar, fra Josip Blažević, naš klerik fra Antun Radanović u ruke o. Provincijala položio je svoje svečane, doživotne zavjete, čime je okrunio svoj san o potpunoj redovničkoj pripadnosti Redu i Provinciji, u nadi da će uskoro zaokružiti i drugu želju, kao đakon i svećenik redovnik pridružiti se prezbiteriju Crkve u pastoralnoj službi Crkvi i narodu. Tom prigodom na svetoj misi o. Provincijal je održao zapaženi nagovor, koji donosimo u Prilogu ovome broju Fraternitasa.

Trenutno u odgoju imamo sedam odgojanika:

1. fra Antun Radovanić, student V. godine KBF – a. Na blagdan sv. Franje, 4. listopada. 2018. polaže doživotne zavjete;

2. fra Matej Milić, student SSD (sustavni studiji duhovnosti). Predavanja je odslušao, ali ima položiti još mnogo ispita. Trenutno je upisao tečaj engleskog jezika. Na tečaj ide dvaput tjedno;

3. fra Zvonimir Pervan, student poslijediplomskog studija komunikologije u Rimu. Trenutno započinje drugu godinu studija, a ljetno je proveo najprije pomažući u Veritasu, a potom je pohađao tečaj engleskog jezika u Irskoj;

4. fra Franjo Čolakovac, diplomirani teolog, položio je prve zavjete 24. kolovoza 2018. u Asizu. Trenutno radi u Veritasu i pomaže u župnoj katehezi;

5. fra Marius Andrei je bogoslov iz Rumunjske. Završio je treću godinu teologije. U Zagrebu započinje tečaj hrvatskog jezika, a kod nas će boraviti slijedećih godinu dana;

6. Mateo Vujčić je u drugoj godini postulate. Ljetno je proveo u Padovi na tečaju talijanskog jezika, gdje je postigao razinu B2. Mateo je student prve godine na KBF-u;

7. Erik Matejak, sada započinje četvrtu godinu gimnazije na Šalati u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. Preko ljeta je bio u Beču na tečaju njemačkog jezika, te postigao razinu A1. Uz redovite školske obveze, pohađa tečaj talijanskog jezika u Zagrebu.

Kako smo još na samom početku akademske godine, trudimo se da klerikatski život teče po redu. Redovito se mole svi Časovi u zajednici, te se obavlja meditacija i tjedno klanjanje. Družimo se i obavljamo razgovore po potrebi.

SUSRET SA SLOVENSKOM BRAĆOM

20. listopada 2018. godine održano je tradicionalno godišnje »srećanje« bogoslova Slovenske i Hrvatske Provincije franjevac konventualaca. Domaćini susreta bila su braća iz Slovenije. Program srećanja započeo je u Ljubljani, u samostanu svetoga Maksimilijana Kolbea. Nakon srdačne dobrodošlice, druženje smo započeli doručkom, za vrijeme kojega su se braća mogla bolje upoznati i razmijeniti svoje prve dojmove od prošlogodišnjeg susreta.

Slijedio je obilazak novoizgrađenog dijela samostana. Tamo smo razgledali prostorije klerikata, prostorije za mlade i dječji vrtić. Svetu misu slavili smo u crkvi svetog Stjepana u Postojni. Slovenski provincijalni ministar, fra Igor Salmič, u svojoj propovijedi istaknuo je važnost i ljepotu bratskog druženja i međusobnog pomaganja. Napomenuo je da po euharistiji bivamo svjesni snage bratstva koje pokazuje da među nama nije važna biološka, kulturalna ili društvena datost, nego je to rezultat duhovnog opredjeljenja i odluke koju nam je svojim primjerom ostavio sam sveti Franjo, te je ona postala prepoznatljiva oznaka njegove obitelji Reda Manje braće.

Usljedilo je razgledavanje Škocjanske jame, koja svojim izgledom i netaknutom prirodom nije nikoga ostavila ravnodušnim. Na nekim mjestima se širi u goleme prostorije, od kojih je Martelova soba najveća u Europi i jedna od najvećih u svijetu. Nakon zajedničkog ručka u Lokevu domaćini su nas povelili u mjesto Lipica, koje je najvažnije slovensko konjičko središte. Znamenitost je konjušnica Lipica, gdje se uzgajaju svjetski poznati konji-lipicanci. Pogledali smo izložbu i tradiciju konjušnice lipicanaca. Među očuvanim zgradama najautentičniji je dio dvorca i stare staje – Velbanco. Lipica u dijelu starog dvorca ima galeriju s više od 1400 djela, uglavnom crteža i grafika. U blizini je manja dolina, koja je organizirana kao crkva na otvorenom, posvećena Gospi Lurdskoj.

Bratsko druženje zaključili smo večerom, za vrijeme koje smo razmijenili već tradicionalne košare s bogatim hrvatskim i slovenskim proizvodima.

DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA

Od 16. do 18. studenoga održan je na zagrebačkom Svetom Duhu program »Dani otvorenih vrata klerikata«. Program je započeo uobičajenim toplim dočekom i smještajem sudionika, a nakon toga, uz lagani čaj ili kavu, pobliže smo se upoznali. Sedamnaestorica mladića, koji su bili sudionici našeg programa, dolazili su iz svih dijelova Lijepe Naše (od Splita, Šibenika, Zagreba, Varaždina pa sve do Molva). Svoj program nastavili smo euharistijskim klanjanjem i molitvom Večernje molitve. Dan je završio prigodnim druženjem uz igru tombole. Drugi dan započeo je molitvom Službe čitanja i Jutarnje. Po završetku doručka, fra Stjepan održao je katehezu o pozivu te je i sam posvjedočio o svome duhovnom pozivu. Nadalje, mladići su mogli malo bolje upoznati našu Provinciju zajedno sa svim njezinim djelatnostima. Poslijepodne posjetili smo Veritas, pučku kuhinju i Areopag. U Veritasu nas je srdačno i ugodno dočekao fra Vladimir Vidović, a u Areopagu fra Josip Blažević, ministar provincijal. Dan smo završili večernjom misom, koju je predvodio duhovnik klerikata fra Ljudevit A. Maračić, i mjuziklom koji progovara o životu i djelu Sveca svega svijeta. Nedjelja je bila u znaku sažimanja svega viđenoga i doživljenoga te vrednovanja istoga. Zajedno smo sudjelovali na podnevnoj misi, na kojoj je FRAMA produžila svoja obećanja. Ovaj topao i lijep susret završio je nedjeljnim ručkom.

SUSRET CENTRA ZA DUHOVNA ZVANJA

U ponedjeljak 3. prosinca 2018. u 13.30 sati na zagrebačkome Svetom Duhu, u istoimenom samostanu, održan je susret braće u organizaciji Centra

za duhovna zvanja. Teme ovog susreta bile su: franjevačke pučke misije, održavanje duhovnih vježbi za braću od 2020. godine te duhovna zvanja. Susret je započeo molitvom za duhovna zvanja i uvodnim pozdravom o. Provincijala.

Na temu rada s djecom i mladima u svrhu promocije duhovnih zvanja odlučeno je kako će termin održavanja duhovnih vježbi za ministrante (isključivo sedmi, osmi razred osnovne škole i prvi razred srednje škole) biti od 8. do 10. siječnja 2019. Duhovne vježbe vodit će fra Stjepan Brčina i fra Josip Ivanović. U svrhu toga bit će izrađeni plakati. Nadalje, provincijski susret ministranata održat će se 25. svibnja 2019. godine u Molvama. Rad s ministrantima nastavio bi se i preko ljeta, te bi se jedan od tjedana, koje je rezervirao Centar za duhovna zvanja, posvetio radu s ministrantima.

U radu s krizmanicima, na razini Provincije, predloženo je da se za pojedine grupe krizmanika održi duhovna obnova u svrhu promocije duhovnih zvanja. Također je istaknuta važnost kontinuiranog rada sa srednjoškolcima, i zato je u tu svrhu predložena ideja da se na razini Provincije skupe podatci o krizmanicima, kojima bi bio posvećen jedan od tjedana u creskom ljetnom kampu. Braća koja će biti uključena u ljetne kampove su: fra Stjepan Brčina, fra Josip Blažević, fra Josip Petonjić, fra Ivan M. Lotar, bogoslovi te ostala braća po dogovoru.

Provincijalni ministar pozvao je Nacionalnoga duhovnog asistenta FRAME, fra Filipa Pušića, da potakne bratstva u osnivanju te da apelira na osnivanje novih mjesnih bratstva. Također je pozvao braću na rad s mladima i studentima.

Istaknuta je važnost zajedničke bratske suradnje i snaga zajedničkog svjedočanstva koja se daje prilikom održavanja pučkih misija te su pučke misije u župi Nedelišće navedene kao dobar primjer. Gdje je moguće, bilo bi poželjno integrirati gostovanje našeg mjuzikla o sv. Antunu, promociju Veritasa i duhovnih zvanja te čašćenje relikvija sv. Antuna. Istaknuto je kako je do sada u dvorani svetog Franje mjuzikl »Svetac svega svijeta« izveden 15 puta te da će, uz nekoliko izvedbi početkom sljedeće godine u spomenutoj dvorani, ovaj mjuzikl upriličiti više gostovanja diljem Hrvatske pa i šire. Uz mjuzikl, bit će i prigodan duhovni program te izlaganje relikvija svetog Antuna.

I na samom kraju predložen je jedan lijep i ostvariv projekt o godišnjem susretu svih zborova naše Provincije na smotri zborova. Nadamo se da će organizacija spomenutoga i uspjeti. Susret je završen zajedničkom molitvom u 15.30 sati.

NOVI POSTULANTI

U ponedjeljak, 10. prosinca o. g. navečer, u samostanu sv. Frane u Cresu, započela su postulaturu dvojica novih kandidata: Bruno Zebić i Filip Samardžić. Tako se broj postulanata prve godine popeo na trojicu: ova dvojica pridružila su se Anti Koudeli, koji se u Cresu nalazi od početka listopada.

Bruno Zebić, rođen u Rijeci 3. prosinca 1992. od roditelja tadašnjih prognanika župe Duha Svetoga iz Gornjih Bogičevaca (Dragalić, Nova Gradiška). Završio je srednju strukovnu školu sa zvanjem tehničara za računalstvo, kasnije na Policijskoj akademiji stekao zanimanje policajca, u kojoj je službi djelovao u Zagrebu do ulaska u postulaturu.

Filip Samardžić, rođen u Zagrebu 17. svibnja 1992., iz župe BDM Žalosne u Španskom. Završio je srednju školu za komercijalista, potom na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu zvanje fizioterapeuta.

Provincija trenutno ima četiri postulanta, a to su:

1. Mateo Vujčić iz Pule (druga godina postulature, Zagreb);
2. Ante Koudela iz Šibenika (prva godina, Cres);
3. Filip Samardžić iz Zagreba (prva godina, Cres)
4. Bruno Zebić iz Gornjih Bogičevaca (prva godina, Cres).

Ovima bismo praktički, premda ne i nominalno, mogli pridružiti maturanta Erika Matejaka iz Novog Marofa, koji pohađa četvrti razred Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu.

Toplo ih preporučamo u molitvu i pažnju sve braće.

JUBILARNA SKUPŠTINA HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE

Kako prenosi IKA, Jubilarna, 50. Skupština Hrvatske redovničke konferencije održana je, u svom prvom dijelu, 17. listopada 2018., u zajedništvu s Konferencijom viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH). Viši redovnički poglavari i poglavarice iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine poslušali su dva predavanja na temu »Ekonomija u službi karizme i poslanja«. (Dokument Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života: »Ekonomija u službi karizme i poslanja. Boni dispensatores multiformis gratiae Dei (1 Pt 4,10)«. Dokument je objavljen 2018. u biblioteci *Dokumenti* Hrvatske redovničke konferencije). Prvo predavanje održao je fra Slavko Slišković, potpredsjednik HRK, a drugo fra Ratko Radišić, OFM.

Uz više redovničke provincijale i provincijalke iz Hrvatske i njihove predstavnike, provincijale i provincijalke iz BiH, mons. Zdenka Križića, biskupa gospičko-senjskog i predsjednika Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, na Skupštini su sudjelovali i s. Kata Karadža, potpredsjednica KVRPP BiH i s. Mojca Šimenc, HMP, članica Izvršnog odbora Konferencije redovničkih ustanova Slovenije (KORUS).

Skupštinu su kroz oba dana moderirali članovi Vijeća Hrvatske redovničke konferencije: o. Srećko Rimac, provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa, s. Gordana Igrec, provincijalna glavarica Kćeri Božje ljubavi, i s. Ksenija Leko, provincijalna glavarica Hrvatske provincije uršulinki Rimske unije.

Predsjednica HRK, s. Ana Marija Antolović, najprije se zahvalila biskupu Križiću na prisutnosti i uzajamnom povjerenju. Pozdravila je dobrodošlicom na jubilarnu 50. Skupštinu HRK sve više redovničke poglavare i poglavarice, predstavnike i predstavnice zajednica koje nemaju višeg poglavara/-icu u Hrvatskoj. Na poseban način je

pozdravila one nove članove Konferencije koji su u proteklom razdoblju izabrani za vrhovne poglavare i poglavarice. Zahvalu je uputila i Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji, gvardijanu franjevačkog samostana u Dubravi fra Svetozaru Kraljeviću na gostoprimstvu.

Predstavljajući kratko temu Skupštine s. Ana Marija istaknula je kako »potaknuti smjernicom *Ekonomija u službi karizme i poslanja* Kongregacije za UPŽ i DAŽ želimo zajedno razmišljati kako biti dobri upravitelji različitih Božjih milosti. Želimo se uzajamno ohrabriti i potaknuti na zahvalnost za darove koje primamo, ali i produbiti svijest da smo pozvani sve ono što jesmo i što imamo ugrađivati u služenju drugima«.

Pozdravljajući Skupštinu biskup Zdenko Križić je, osvrnuvši se na temu Skupštine, rekao kako često riječ *ekonomija* izaziva spontanu reakciju da ekonomija nema nikakve veze sa svetošću. Ekonomija u službi karizme i poslanja je itekako važna. Biskup je podsjetio na nedavnu poruku pape Franje Generalnom kapitolu kapucina kada je rekao: »U tome ćete biti uvjerljiviji ako i vaše zajednice i strukture budu izražavale trijeznost i umjerenost, vidljivi znak onog primata Boga i njegova Duha koji se posvećene osobe trude jasno svjedočiti. U toj perspektivi također transparentno i profesionalno upravljanje gospodarskim resursima slika je prave obitelji koja hodi u suodgovornosti i solidarnosti među svojim članovima i sa siromašnima.« Vidimo, dodao je biskup, da je u poruci naglasak na odgovornom ekonomskom upravljanju koje doprinosi zajedništvu redovničkih zajednice koje Papa poziva da njeguje *male detalje ljubavi* koji učvršćuju bratstvo i sestrinstvo unutar zajednice, a onda i svjedočki djeluju i na cijelo okruženje. Tu je i naglasak na karitas, na osjetljivosti prema siromašnima koji nikako ne smiju bit izvan naše ekonomije. »Neka ova skupština Hrvatske redovničke konferencije donese svima malo više svjetla

u življenju svoje redovničke karizme i svog specifičnog poslanja u svijetu i narodu u koji nas je Božja providnost pozvala živjeti i djelovati«, zaključio je biskup svoje obraćanje.

Nakon biskupovog obraćanja s. Ana Marija je izvijestila Skupštinu kako je Konferencija na Skupštinu pozvala i apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj, kako je to uvijek činila i kako je određeno *Statutom HRK*, no da se apostolski nuncij šaljući pozdrave Skupštini ispričao za spriječenost da sudjeluje. Predsjednica HRK potom je pročitala pismo kardinala Josipa Bozanića koji se zahvalio na obavijesti o Skupštini i poželio Božji blagoslov.

Potpredsjednica KVRPP BiH s. Kata Karadža pozdravila je Skupštinu rekavši da je poglavarima i poglavaricama iz Bosne i Hercegovine drago da su ovdje na Skupštini zajedno s poglavarima i poglavaricama iz Hrvatske. Čestitala je na 50 održanih redovitih skupština poželjevši, da bude na slavu Bogu sve što činimo i radimo. Sestra je ispričala predsjednika KVRPP BiH fra Miljenka Šteku na spriječenosti da sudjeluje. Sestra Mojca Šimenc, HMP, članica Izvršnog odbora Konferencije redovničkih ustanova Slovenije, kao izaslanica predsjednika p. Marjana Čudena, prenijela je njegove pozdrave i pozdrave redovnika i redovnica iz Slovenije. Poželjela je Skupštini plodan rad na aktualnoj temi ekonomije. Čestitala je na jubilarnih 50 godina i na otvaranju novog sjedišta Konferencije.

Prvoga dana 50. Skupštine Hrvatske redovničke konferencije, 17. listopada, u dominikanskoj crkvi Kraljice svete krunice, euharistijsko slavlje predvodio je mons. Zdenko Križić, gospičko-senjski biskup i predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. U koncelebraciji su bili potpredsjednik HRK fra Slavko Slišković i drugi viši redovnički poglavari. - Nakon misnog slavlja viši redovnički poglavari i poglavarice, sudionici 50. Skupštine posjetili su zgradu novoga sjedišta Hrvatske redovničke konferencije u ulici Slavoljuba Bulvana 4, na Borongaju u Zagrebu. U toj prigodi mons. Zdenko Križić, gospičko-senjski biskup i predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života blagoslovio je novo sjedište.

Blagoslivljajući »kuću« biskup je napomenuo da se »blagoslivljaju ljudi koji će se u kući okupljati, da oni budu nositelji blagoslova. Vođeni duhom neka se svi prema svome pozivu neprestano trude

da Krist uvijek prebiva u sredini. Da oni u ovoj kući rađaju nove ideje. Da u kući uvijek bude dovoljno svjetla za redovništvo u našem narodu. Neka ih Božji blagoslov prati, a Duh Sveti nadahnjuje u iznalaženju uvijek novih putova Duha.« Odluku da se za potrebe Tajništva, Škole za novakinje i drugih programa Hrvatske redovničke konferencije kupi adekvatniji prostor donijela je Skupština Hrvatske redovničke konferencije 2016. godine. Kuća u Bulvanovoj ulici kupljena je početkom 2018. godine. Preseljenje u novo sjedište predviđeno je do kraja 2018. godine, nakon što se obave potrebne adaptacije i opremanje.

Drugi dan Skupštine, 18. listopada, viši poglavari i poglavarice Hrvatske redovničke konferencije nastavili su rad najprije poslušavši godišnje izvješće predsjednice o radu HRK i raspravljajući izvještaje povjerenstava. Raspravljajući sve podnesene izvještaje i prijedloge viši redovnički poglavari i poglavarice donijeli su nekoliko konkretnih odluka i zaključaka.

U radnom dijelu Skupštine poglavari i poglavarice prihvatili su Godišnje izvješće o radu i Financijsko izvješće predsjednice Hrvatske redovničke konferencije za proteklo razdoblje. Provincijali i provincijalke su radeći u skupinama po zadanim temama Skupštini predložili više prijedloga. Glasovanjem su prihvaćeni prijedlozi o osnivanju Škole za odgojitelje u okviru Hrvatske redovničke konferencije. Prihvaćen je i prijedlog da se organiziraju seminari iz područja ekonomije kako bi se provincijali i provincijalke te ekonomski zajednica upoznali s aktualnim ekonomskim pitanjima.

Provincijali i provincijalke raspravljali su i o sve većoj potrebi organizirane i zajedničke skrbi za starije članove zajednica. Zaključeno je da se u vezi s tim pitanjem ispita mogućnost organizirane skrbi za starije unutar već postojećih kapaciteta neke od redovničkih zajednica.

Skupština je na kraju usvojila i Pravilnik o radu i gospodarskom i financijskom poslovanju Hrvatske redovničke konferencije.

Nakon raspravu usvojena je i odluka o osnivanju radne skupine HRK koja će raditi na izradi Smjernica za zaštitu maloljetnika i ranjivih skupina. Skupština je završena euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli. Slavlje je predvodio potpredsjednik Konferencije fra Slavko Slišković, u koncelebraciji s višim redovničkim poglavarima.

kultura i umjetnost

SIMPOZIJ »FRANJEVAČKIH VELIKANA«

Međunarodni znanstveni simpozij o sv. Bonaventuri, koji je peti u nizu projekta »Franjevački velikani«, iniciranog na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, održan je 19. i 20. listopada u Nadbiskupskom pastoralnom institutu u Zagrebu. U ime ustanova organizatora pozdravnu riječ uputili su: prof. dr. Mario Cifrak, dekan Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta u Zagrebu, prof. dr. Vincenzo Battaglia, u ime Papinskoga sveučilišta Antonianum (Rim), prof. dr. Orlando Todisco, u ime Papinskoga teološkog fakulteta Svetoga Bonaventure – Seraphicum (Rim), dr. Damiir Pezer, dekan Franjevačke teologije Sarajevo, dr. Josip Blažević, provincijalni ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca te fra Ilija Vrdoljak, provincijalni ministar Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

Predavači na simpoziju, profesori s više učilišta (Katolički bogoslovni fakultet, Hrvatski studiji i Filozofski fakultet iz Zagreba, Filozofski fakultet iz Splita, Franjevačka teologija Sarajevo, Antonianum i Seraphicum iz Rima) osvijetlili su iz različitih perspektiva lik i misao sv. Bonaventure. - U prvoj tematskoj cjelini »Život i djelo« održana su izlaganja: »Franjevački red u vrijeme sv. Bonaventure« (doc. dr. Tomislav Galović – Vjerran Lazić), »Narbonske konstitucije i struktura autoriteta u kontekstu institucionalnoga sazrijevanja franjevačkoga reda« (doc. dr. Marko Jerković), »Sv. Bonaventura – životopisac Franje Asiškoga« (dr. Marinko Pejić). - Druga tematska cjelina »Teologija, filozofija i duhovnost« sadržavala je izlaganja: »Tratti essenziali della cristologia di San Bonaventura« (prof. dr. Vincenzo Battaglia), »Neki elementi hermeneutike sv. Bonaventure« (prof. dr. Mario Cifrak – mag. theol. Mate Bašić), »Božji atributi u Bonaventurinu djelu 'De mysterio Trinitatis'. Filozofija i teologija u trajnoj sprezi« (prof.

dr. Ivan Karlić – mag. theol. Milan Gelo), »Eshatologija sv. Bonaventure prema 'Breviloquiumu' (dr. Stipo Kljaić – Ivica Janjić), »Il desiderio di Dio come chiave di lettura dell'antropologia bonaventuriana« (prof. dr. Carlos Esteban Salto Solà), »Dal principio di identità al Principio d'alterità« (prof. dr. Orlando Todisco), »Značenje Bonaventurine distinkcije *entis et esse*« (izv. prof. dr. Hrvoje Relja), »Mistika sv. Bonaventure« (doc. dr. Daniel Patafta), »Bonaventura – teološki nadahnitelj Josepha Ratzingera/Benedikta XVI.« (doc. dr. s. Valerija Kovač).

Nakon izlaganja slijedile su zanimljive i angažirane rasprave na hrvatskom i talijanskom jeziku. Simpozij su u ime organizatora zaključili prof. dr. Ivan Karlić i doc. dr. Daniel Patafta, a profesori – gosti iz Rima izrazili su veliko zadovoljstvo zajedničkom suradnjom. Radovi sa simpozija bit će objavljeni u zasebnom zborniku, također na hrvatskom i talijanskom jeziku. Međunarodni simpozij o sv. Bonaventuri bio je prilika ne samo za razmjenu razmišljanja o sv. Bonaventuri, nego i otvaranja ideja za daljnju suradnju profesora i ustanova koje su sudjelovale u organizaciji.

OBLJETNICA U TROGIRU

U spomen na dolazak sv. Franje u Trogir i gradnju prvog samostana franjevac u Hrvatskoj te prigodom izgradnje nove crkve i pastoralnog centra »Ivan Pavao II.«, na blagdan sv. Luke, u četvrtak 18. listopada počela je svečana proslava osam stoljeća prvoga franjevačkog samostana i crkve Gospe od Anđela u Trogiru. Jubilej od prvog samostana do nove crkve obilježen je dvodnevni međunarodni znanstvenim skupom »Osam stoljeća štovanja Gospe od Anđela i prvoga franjevačkog samostana u Trogiru«, koji je priredila župa Gospe od Anđela u suradnji s Hrvatskim institutom za povijest,

Hrvatskim mariološkim institutom, Muzejem grada Trogira, Društvom za zaštitu kulturnih dobara Trogira »Radovan« Ogrankom Matice hrvatske u Trogiru, pod visokim pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hrvatske. Skup se 18. i 19. listopada održao u hotelu »Sv. Križ« na Čiovu, Arbanija, kraj Trogira. Sudjelovalo je više braće iz naše Provincije, a referatima su obogatili skup fra Nikola Roščić, fra Zlatko Vlahek i fra Ljudevit Maračić.

Među sudionicima znanstvenoga skupa bili su izaslanik predsjednika Međunarodne papinske akademije iz Vatikana, generalni definator Reda franjevaca konventualaca iz Rima fra Miljenko Hontić, šibenski gradonačelnik Željko Burić, izaslanik praškoga gradonačelnika Martin Damašek, izaslanik ministra Marka Pavića Ante Vučić, zamjenik gradonačelnika Kaštela Grgica Benutić te ostali predstavnici crkvenih i državnih vlasti. - Uslijedila je rasprava, nakon koje je skup zatvoren, uz prigodnu riječ eurozastupnice Marijane Petir, koja je najprije pozdravila fra Miljenka Hontića, generalnog asistenta Reda, te sve izaslanike provincijale franjevačkog reda, a posebno domaćina don Stipana Bodrožića, kojemu je posebno zahvalila na pozivu da sudjeluje na tome Međunarodnom znanstvenom simpoziju, kojim se obilježava 800. obljetnica gradnje prvoga franjevačkog samostana u Hrvatskoj i franjevačke prisutnosti kroz pobožnosti Gospi od Anđela.

Svečanim euharistijskim slavljem, pod geslom sv. Franje »Braćo, sve vas želim dovesti u raj«, koje je predvodio fra Miljenko Hontić, izaslanik generalnog ministra franjevaca konventualaca, član Generalne kurije u Rimu i generalni asistent Reda franjevaca konventualaca za Srednju i Zapadnu Europu, i procesijom s relikvijama sv. Franje, ulicama grada Trogira, u petak, 19. listopada, u 18 sati, završena je svečana proslava 800. obljetnice osnutka prvoga franjevačkog samostana na našim prostorima i crkve Gospe od Anđela u Trogiru.

U povodu ove velike proslave, od 15. do 17. listopada, u crkvi Gospe od Anđela, održala se i trodnevna duhovna priprava, koju su predvodili fra Kristijan Stipanović i fra Ante Vučković. U pripravi su sudjelovale sve franjevačke Provincije, s ciljem da se ujedine i povežu, sudjelovao je zbor Svete Obitelji, Sukošan i župni zbor Svetišća Gospe od Pojišana, župni zbor sv. Franje iz Imotskoga,

poljudska franjevačka mladež i poljudski župnik fra Tomislav Hrštic i njihov VIS 'ABBA' koji su održali i mali prigodni koncert.

5. SALON VJERSKE FOTOGRAFIJE U MOLVAMA

U Molvama je u nedjelju 7. listopada 2018. godine otvoren 5. Salon vjerske fotografije. Ovogodišnji Salon vjerske fotografije, u organizaciji Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Molvama i Molvarkoga likovnog kruga, zamišljen je u obliku izložbe nagrađenih fotografija na prva četiri Salona vjerske fotografije održanih u razdoblju od 2011. do 2014. godine na temu: Žena majka i vjera. Svečanost 5. Salona vjerske fotografije započela je svetom misom u 11.00 sati u župnoj crkvi koju je predslavio župnik u Molvama o. Zdravko Tuba i nastavljena je u Galeriji Molvarkoga likovnoga kruga. Među prvima salon fotografije su pogledali o. Miljenko Hontić, generalni definator Reda franjevaca konventualaca, i hodočasnici iz Zaprešića. Promatrajući fotografije i uočavajući mjesta iz kojih su ih autori poslali Salon vjerske fotografije izlazi iz okvira granice Republike Hrvatske i po prima međunarodni karakter.

Izložba fotografija omogućuje promatrati ljepotu stvorenja i stvorenoga svijeta, ona je govor čovjeka i prirode u slici. Galerija donosi fotografije onih čija ljepota, vrijednost i značaj postaju zamagljeni u previranjima suvremenog društva i filozofijama modernoga vremena.

U PRIPREMI FILM O SVETOM NIKOLI TAVILIĆU

21. lipnja 2020. navršit će se 50 godina od proglašenja svetim sina hrvatskoga naroda i Crkve u Hrvata, Nikole Tavilića. Umro je u Jeruzalemu pred gotovo šest i pol stoljeća. Papa Pavao VI. sta-

vio ga je pred naše oči kao živo sjećanje i kao zadatak. Zna se da Nikola, osim svog imena i trajne svetačke prisutnosti, nije među nama ostavio nikakvih drugih predmetnih svjedočanstava o sebi. No ostali su svjedoci: njegov rodni Šibenik, s tragovima njegova vremena, zemlja bosanska i ruševine njezina kraljevstva, u kojemu je Nikola dvanaest godina djelovao, i daleki Jeruzalem, u kome je mučenički umro. Ostali su i spomenici njegova štovanja i vjernički zanos probuđeni slavljinama kanonizacije, najprije u Rimu, a onda u Šibeniku. O svemu tome priprema se snimanje filma, koji bi trebao biti dovršen do jubilejskog slavlja. Početak snimanja predviđa se u proljeće 2019. Iz koncepta koji je izradio Nino Kužina s HRT-a iznosimo samo neke natuknice:

1. Zagreb - Župa sv. Nikole Tavelića na Kustošiji. Kvart, crkva izvana, iznutra, samostan časnih sestara (odabrali trenutak kad se slavi misa i kad su u crkvi vjernici. TON: župnik, netko od vjernika, jedna redovnica. Treba računati barem na dva dana snimanja.
2. Šibenik – grad, Katedrala u kojoj se nalazi svečev oltar, samostan i crkva sv. Frane, hrvatsko nacionalno svetište. Izvješće o mučeničkoj smrti, najstarija slika, relikvija (sandale) TON: biskup Tomislav Rogić, fra Ivan Bradarić, rektor Svetišta, ljudi koji se sjećaju njegove kanonizacije u Rimu i Domovinske proslave na trgu između Katedrale i Gradske vijećnice. Treba računati na četiri dana snimanja.
3. Treba potražiti i pronaći foto-dokumentaciju iz toga vremena.
4. Bosna – nemamo nikakvih egzaktnih podataka gdje je Nikola boravio, ali treba ići tragom sadašnje franjevačke prisutnosti u BiH i običi najstarije samostane: Kraljeva Sutjeska, Fojnica, Srebrenica, Kreševo... Treba računati na četiri dana snimanja.
5. Sveta zemlja: 15.-22. listopada 2019. Konzultirati fra Tomislava Glavnika, jer je hodočašće u organizaciji Provincije franjevaca konventualaca.

Za sva pitanja i dogovore, Neno stoji na raspolaganju. Suradnik na scenariju: fra Ivan Bradarić. Planirati stenogram, eventualno prijevod tona u Izraelu.

IZLOŽBA »HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI« U ŠIBENIKU

Kao priprava za blagdan sv. Nikole Tavelića te u povodu svetkovine Svih svetih, u Samostanu sv. Frane, točnije u Muzeju sv. Frane u Šibeniku u petak 2. studenoga šibenski biskup Tomislav Rogić otvorio je izložbu »Hrvatski sveci i blaženici« sakralne galerije Laudato iz Zagreba. Izložba je retrospektivni prikaz odabranih djela nastalih posljednjih deset godina, a svoje radove izlažu Ana Maria Botteri, Ivana Čavar, Hrvoje Marko Peruzović, Maja Vidović, Anto Mamuša, Josip Botteri Dini i Branimir Dorotić. Oni su svojim radovima predstavili sv. Nikolu Tavelića, sv. Leopolda Bogdana Mandića, sv. Marka Križevčanina, bl. Augustina Kažotića, bl. Gracija iz Mula, bl. Ozanu Katorsku, bl. Alojzija Stepinca, bl. Mariju Propetog Isusa Petković, bl. Ivana Merza, bl. Drinske mučenice, bl. Miroslava Bulešića, bl. Serafina Kodića Glasnovića, bl. Antona Muzića, kao i Ivana Trogirske, bl. Otona iz Pule, bl. Jakova Zadranina, bl. Julijana iz Bala i bl. Katarinu Kosaču Kotromanić.

Govoreći o izložbi, likovni kritičar prof. Stan-ko Špoljarić podsjetio je kako je izložba »Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu«, galerije sakralne umjetnosti »Laudato«, doživjela devet izdanja na kojima su afirmirani hrvatski umjetnici iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine donijeli svoj doživljaj velikana Crkve u Hrvata. Ovogodišnja izložba rezime je do sada prijednog puta, odabir je po nekoliko slika svakog umjetnika koji su doživljajem i slikarskom vještinom prikazali te divne moralne vertikale i primjere ljubavi Krista u našem narodu, pojasnio je Špoljarić. Prema Špoljarićevim riječima, vrijednost svih dosadašnjih izložbi »vidljiva je kroz njihovu autentičnost, s brojnim originalnim rješenjima, oblikovanih neospornom slikarskom vještinom, utkanom u rafiniranost njihove rukopisnosti stila. U svojevrsnim razgovorima, uzdignutim do meditativnosti molitve, slikari su otkrivali žrtvu, mudrosti i jednostavnosti svetaca, dajući obličje i vlastitim emocijama, ostavljajući prostor i za nedokučivo, i u osjećaju i formi, ali koje se u rastu doživljaja uprisutnjuje u našoj svijesti«.

PRVA SJEDNICA UREDNIČKOG VIJEĆA »VERITASA«

U ponedjeljak, 22. listopada o. g., u prostorijama Uredništva »Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga«, održana je prva, konstituirajuća sjednica Uredničkog vijeća »Veritasa«, na kojoj su sudjelovali svi članovi izabrani i imenovani od Provincijske uprave. Predsjednik Uredničkog vijeća, fra Vladimir Vidović, najprije je predstavio sve vijećnike, potom je predložio kao svojega zamjenika fra Ivana Mariju Lotara, a kao tajnicu gđicu Dubravku Mandaković, s čime su se svi složili. Potom je ukratko analiziran rad proteklih nekoliko mjeseci, da bi predsjednik Uredničkog vijeća upoznao s nekim novim imenima suradnika na koje računa, stalno ili povremeno. Izmijenjena su iskustva i dojmovi te ukratko naznačen program do sljedeće sjednice. Istaknuto je sudjelovanje »Veritasa« na zagrebačkom Interliberu. Fra Vladimir je najavio da će pred Božić, u sklopu Dana Doma sv. Antuna Padovanskoga, 19. prosinca o. g., i »Veritas« dobiti svoje istaknuto mjesto i zamolio sve članove Uredničkog vijeća da predbilježe taj dan radi sudjelovanja u bogatom programu (akademija, misa, domjenak), u kojemu će središnje mjesto biti euharistijsko slavlje, koje će predvoditi sisački biskup mons. Vlado Košić.

PIRAN: OBLJETNICE

Proslava 700. obljetnice posvete piranske crkve sv. Franje (o čemu svjedoči očuvani natpis na kamenoj ploči uz ulazna vrata) i koja je započela u nedjelju, 7. listopada o. g., povezana je i s 500. obljetnicom postavljanja glasovite Carpacciove slike Majke Božje u ovoj crkvi. Proslava jubileja trajala je nekoliko mjeseci, sve do 3. prosinca, kad su na prigodnom međunarodnom znanstvenom skupu u Piranu brojni stručnjaci i predavači osvjetlili razne vidove ove proslave, posebno one vezane uz spomen 500. obljetnice ove glasovite Carpacciove umjetnine, koja se još uvijek nalazi pohranjena u

samostanskom muzeju Bazilike sv. Antuna u Padovi, u iščekivanju da se konačno vrati na svoje staro mjesto u piransku crkvu sv. Franje. Na tom simpoziju od naše Provincije kao zastupnik o. Provincijala, a ujedno i kao predavač, sudjelovao fra Ljudevit Maračić prilogom o vezama glasovitoga piranskog glazbenika Giuseppea Tartinija s tamošnjim samostanom sv. Franje.

JUBILARNI 10. SUSRET »STJEPAN KRANJČIĆ« U KRIŽEVCIMA

U velikoj dvorani Hrvatskoga doma u Križevcima u subotu 1. prosinca 2018. održana je završna svečanost 10. Susreta hrvatskoga duhovnoga književnoga stvaralaštva »Stjepan Kranjčić« na kojoj su, nakon što je prethodno proveden natječaj, dodijeljene nagrade, više je književnih radova javno izvedeno te je predstavljen zbornik najuspjelijih radova »Bog nosi moje cipele«. Riječ je o nacionalnom književnom natječaju i susretu za književnost protkanu kršćanskim vrednotama u kratkim književnim žanrovima: poeziji, kratkoj priči, putopisu, eseju i monodrami. Već godinama kao jedan od pokrovitelja sudjeluje i naš »Veritas«, pa je i ove godine sudjelovao kao jedan od pokrovitelja te je u tom smislu glavni urednik ne samo sudjelovao u Križevcima, nego i osobno uručio nagrade koje je Veritas dodijelio za putopisnu vrstu.

U žanru putopisa (koji nagrađuje Veritas) prva je nagrada uručena Božidaru Brezinščaku Bagoli iz Huma na Sutli za putopis »Manastir Ljubostinja«, druga nagrada dodijeljena je Biserki Goleš Glasnović iz Zagreba za putopis »Karpatski listići«, a treća nagrada Tomislavu Šovagoviću za putopis »Kaptol - Hrvatski Leskovac - Križevci«. Nagrade je u ime pokrovitelja »Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga« uručio glavni urednik fra Vladimir Vidović. Predstavnicima pokrovitelja dodijelili su 1500 kuna prvonagrađenom autoru, 1000

kuna drugonagrađenom i 500 kuna trećenagrađenom autoru te po jedno svoje književno izdanje.

Nakon natječaja koji je bio otvoren od 15. svibnja do 15. kolovoza 2018., stručni ocjenjivački sud u kojem su bili dr. sc. Vladimir Lončarević, mr. sc. Božidar Petrač i Drago Bosnar sve je radove, bez znanja o identitetu autora, pročitao i odlučio koji će radovi biti nagrađeni, koji javno izvedeni, a koji objavljeni u zborniku. Na natječaj se javilo 104 autora iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Italije, s ukupno 159 književnih radova (92 pjesme, 35 kratkih priča, 10 putopisa, 14 eseja i 8 monodrama). Od pristiglih radova, 32 su rada izabrana za objavu u zborniku, 9 je radova javno izvedeno, a 15 nagrađeno.

OBJAVLJEN DRUGI SVEZAK KOLBEOVIH »SPISA«

Upravo je objavljen drugi svezak SPISA sv. Maksimilijana Kolbea, koji zajedno s prvim sveskom, objavljenim 2017. godine, predstavlja cjelinu onoga što je svetac u pisanom obliku ostavio. Ovaj drugi svezak sadrži sve članke koje je Kolbe objavljivao po raznim listovima, dnevne zapise koje je bilježio, posebno u prvom dijelu života, duhovne napomene, vezane iz duhovne obnove i vježbe, te konačno, začetke teološko-mariološkog djela o Bezgrešnoj, što zbog ratnog stanja, uhićenja i smrti u logoru nikad nije uspio dovršiti. Drugi svezak SPISA ima 980 stranica, s kronološkim popisom priloga, detaljnim predmetnim, imenskim i geografskim kazalom. Predstavljanje je predviđeno u 11 sati na svetkovinu Bezgrešnog začeca, 8. prosinca, u crkvi sv. Antuna na Svetom Duhu, odmah nakon svečane mise koja počinje u 10 sati.

UKRATKO

- Od 23. do 26. studenoga generalni asistent CEF-a, fra Miljenko Hontić, u pratnji fra Theodora Juergensena, jedinog Danca u našem Redu (pripada Generalnoj kustodiji Svetoga asiškog samostana), pohodio je braću u Kopenhagenu, fra Tomislava Cvetka (Hrvatska) i fra Tomaža Majcena (Slovenija), kojima se ovih dana ima pridružiti i fra Stephen Bejo (iz Filipina), čime ova naša prisutnost u Danskoj poprima puno međunarodno značenje. S mjesnim biskupom razgovaralo se o budućnosti ove naše misije i o stanju u biskupiji i Redu.
- Točno pred ovogodišnje Došašće, kada počinje nova liturgijska godina, »Kršćanska sadašnjost« iz Zagreba objavila je drugi svezak homilija našega subrata, fra Ivana Karlića, pod zajedničkim naslovom za sve tri godine: Osluškujući Božju riječ. Ovaj svezak na 233 stranice sadrži homilije za sve nedjelje i neke poznatije svetkovine ovogodišnjega liturgijskog C-ciklusa. Većim dijelom to su homilije koje fra Ivan redovito održava svake nedjelje i zapovjednoga blagdana na podnevnoj misi u crkvi sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu.
- U subotu, 1. prosinca otvoren je glasoviti »Zagrebački Advent«, s raznovrsnom ponudom koja može svakoga zadovoljiti i zabaviti. Na Zrinjercu je svakako najživlje i ovdje su ove godine djelatnici naše Pučke kuhinje »Doma sv. Antuna« dobili besplatno na raspolaganju jednu kućicu u kojoj svakog dana popodne i uvečer nude razne kuhinjske delicije prilagođene ovome zimskom predblagdanskome ozračju. Uz pristupačnu cijenu posjetitelji mogu kupiti ukusno pripremljenu hranu, od sarme, suhih specijaliteta do kuhanoga graha, uz kuhano vino. Svega ima »Kod fratara«, kako je i nazvana ova, jedna od mnogih, kućica na Zrinjercu, otvorena sve do Nove godine.

sigurnost protiv smrti. Sin Božji svojim odabirom siromaštva postavio ga je kao imperativ kršćanskoga savršenstva. Rodio se u tuđoj zemlji, unajmljenoj štalici, sahranjen u posuđenoj grobnici Josipa Arimatejca, i za posljednju krpicu s njegova tijela vojnici su bacili kocku. Odabrali siromaštvo znači dopustiti Bogu da nas zavede, i povede, da se On brine za nas. Bez vjere ovaj evanđeoski savjet gubi smisao. Kad se probudi ljubav između nas i Boga onda nastupa nova hijerarhija vrijednosti. Ranije stvari do kojih smo puno držali gube na cijeni, a drugima, koje nam ranije nisu puno značile, cijena raste brže nego na burzi. Ljubav Božja u našim srcima vidno nas mijenja, probija tvrdu koru našeg sebeljublja. Siromaštvo postaje našim *stavom*, dragovoljno ga odabiremo, kao vanjski znak unutarnjeg predanja Kristu koji upravlja našim životom.

— — —

Siromaštvo, kako ranije rekosmo, nije samo materijalna kategorija. Naš život odvija se na više razina: na *tjelesnoj, psihosocijalnoj i duhovnoj*. Siromaštvo je nerastavljivo od ostala dva zavjeta, posluha i čistoće. Stoga je potrebno rasvijetliti značajnije siromaštva na spomenute tri razine.

— Najprije se zaustavimo na materijalnoj razini koja nam je svima najbliskija. Na tjelesnoj razini svi imamo iste potrebe, za hranom, snom, zdravljem. Ne smijemo si utvarati kako nam materijalne stvari nisu potrebne. Ali isto tako ne smijemo miješati sredstvo i cilj. Pretjerana upotreba postaje zloupotreba koja može naškoditi našem zdravlju. Bez umjerenosti životinja bi samu sebe uništila. Previše hrane, prekomjerni slatkiši, zdravlju više štete nego koriste. Prekomjerna briga za zemaljske stvari, nezahvalno zgrtanje materijalnih dobara, ubijanje od posla, čovjeka čini robom nežive materije. Materijalistički život postaje svrhom samome sebi. Čovjek počinje živjeti da bi radio, do te mjere zaslijepljen da ne primjećuje kako mu vrijeme istječe, a to što je stekao, kome će pripasti?

No, to ne znači da je materijalno siromaštvo samo po sebi bolji izbor. Čisto materijalno siromaštvo, to treba naglasiti, neće nas automatski dovesti do sjedinjenja s Bogom, što je konačni smisao zavjeta. Važni su motivi radi kojih se odričemo od materijalnih stvari i polažemo redovničke zavjete poslušnosti, siromaštva i čistoće. Ako se na njih odlučujemo kako bi stekli poštovanje ljudi, postigli

njihovo divljenje i hvalu, čast ili kakvu drugu korist, to je sebeljublje a ne bogoljublje u službi kraljevstva Božjega što je smisao zavjeta. Siromaštvo je samo onda vrijednost kada izvire iz čežnje da se predamo Bogu koji nas je prvi ljubio. Siromaštvo je oblik služenja materijalnim dobrima kojim ljudima otkrivamo istinu da sve stvari pripadaju Isusu Kristu i da samo u Isusu Kristu nalaze svoj pravi smisao.

— Druga je psihosocijalna razina siromaštva. Čovjek je biće odnosa, ima potrebu za društvom, za priznanjem, za naklonošću. Stvari kreću po zlu kada svoje vrijeme počnemo rasipati na ugađanje ljudima, na kupovanje njihove naklonosti, na osvajanje ljudi za *sebe*, da budu *moji*, kako bi mi uzvratili. Često se ponašamo poput bumeranga, bacamo ga samo da bi nam se vratio. Strast za skupljanjem stvari izmjestila se na osvajanje osoba. Opet je izostavljen Bog. I dalje smo mi u središtu. Naša ljubav na ovoj razini još uvijek je sebična. Ljubimo osobe koje su nam simpatične, ljubazne ili korisne, ali ne i prgave, antipatične, u njima još uvijek ne prepoznajemo Božju sliku vrijednu ljubavi. Vlastitu ograničenost možemo prevladati tek kada u svakom čovjeku prepoznamo Isusa Krista. Živjeti istinsko siromaštvo u smislu osoba znači živjeti samoću kada to diktiraju okolnosti, živjeti u bliskom odnosu s nekim tko mi je antipatičan, ali i prihvatiti gubitak simpatične osobe kada je potrebno, uvijek u svrhu tješnjeg sjedinjenja s Isusom Kristom. Redovnička zajednica nije društveno sklopljena nagodba, još manje samodopadnost, nego sredstvo služenja Isusu Kristu, da više ne živim ja, nego da Krist živi u meni, kako bismo zajednički uprisutnili otajstvo Isusova raspeća i uskrsnuća. Takvo nas zajedništvo posvećuje samo u onoj mjeri u kojoj nastojimo više davati nego primati. Prije svega davati svoje vrijeme kako bi u *Knjizi moga života* pisalo da sam na stranicama svakoga dana u godini ispisao »Isus Krist«.

— Treća je duhovna razina. Ona otkriva nadnaravnu dimenziju siromaštva kojom sami sebe nadilazimo. Na ovoj razini naše odricanje ne oslobađa nas samo navezanosti na materijalne stvari radi vlastitog dobra, niti navezanosti na osobe radi našega i njihovog dobra, nego nas oslobađa i od *navezanosti na nas same*, pa i na vlastiti život, iz ljubavi prema Bogu. Živjeti na ovoj razini

vošću. Upravo takvoga ga se ja od djetinjstva sjećam, u godinama kada je posjećivao svoj rodni Vis i svoju mnogobrojnu obitelj. Naša majka, njegova sedam godina starija sestra, Marija Vidović, rođena Tomić, uvijek je sa velikom sestrinskom ljubavlju govorila o svome malom bratu Brunotu, i tu je ljubav prenijela na svih nas. Kao petnaesto dijete u težačkoj obitelji Dinka i Mandine Tomić, rođene Zaninović, mali Bruno je od najranijih godina pokazivao veliku ljubav prema Bogu i svećeničkom pozivu. Mama nam je pričala kako je kao malo dijete govorio da će ići u »Tuju«, jer nije mogao izgovoriti Ptuj, u školu za svećenika. Kao dijete se sjećam malog Svetohraništa sa kaležom i križem, te klecala, kojega smo čuvali na tavanu, a na kojem je on kao mali dječak, klečao i molio, te vježbao izgovarati dijelove sv. Mise, kako nam je kasnije mama pričala. A jedna rodica mi je nedavno ispričala, kako je i u očevu polju, njihovom drugom domu na »Borovu njivu«, bagatom vinogradima i svakojakom drugim »frutima« (voćem i povrćem), također u gomili od kamenja, imao mali oltarić, gdje je kao dijete »govorio misu«.

A kada bi u kasnijim godinama, sa sestrama Bonom, č.s. Nazarenom i bratom Viskom, dolazio ljeti k nama u posjete, na svećanim, obično blagdanskim ručkovima Vele Gospe ili Gospe od Utišenja, koje je mama priređivala u našoj obiteljskoj kući na Kutu, njegova blagost i molitva, donosila je mir i Božju prisutnost u naše bučno Dalmatinsko okruženje. Pa čak i poneka psotka ili ružna riječ bi ostala neizrečena u njegovu prisustvu. Poštivali su ga i oni, ne baš skloni vjeri i Bogu u tadašnjem komunističkom društvu, a znali su navratiti »na čašicu« u našu konobu, tadašnji ljetni »dnevni boravak«, koja je uz našeg tatu Tripota, bila uvijek za svih otvorena. A tata je za Brunota uvijek rado ulovio i neku lijepu ribu za dobar brujet, jer barba Bruno je za njega uvijek bio poseban gost. Isto kao i naš dragi gvardijan samostana sv. Jere na Prilovu pater Marin Oreb, sa kojim je uvijek rado razgovarao o svim životnim temama pa i o Bogu i vjeri, te je i za ispovijed prije smrti, a to je bilo samo godinu dana prije smrti samog padre Marina, izabrao upravo njega. Jer padre Marin je bio više nego fratar. Bio je veliki čovjek, a znao se spustiti na razinu svakog malog čovjeka, i svaki je za njega bio prijatelj, AMIGO, kako bi ih zvao. Njegovo drago toplo lice, uokvireno sijedom bujnom kosom, sjajilo je

dobrotom i vječitim smiješkom na ustima, pogotovo kada je pričao smiješne anegdote i viceve. Sa istim žarom je kopao vinograd i voćnjak uokolo samostana, lovio ribu sa svojom drvenom barkom, šetao kozu i usput se šalio sa svima koje bi susretao, održavao pobožnosti i svete mise, propovijedao i ispovijedao, održavao crkvu i samostan na Prilovu, zajedno sa svojim dugogodišnjim lajkotom, kako smo zvali pomoćnog subrata laika, isto kao što je proučavao povijest i filozofiju, te pisao knjige, među kojima i ovu »Moj mali samostan«, čije prošireno izdanje imamo večeras pred nama. Hodao je po otoku. Slušao stare žene i ljude, te zapisao i sačuvao neprocjenjivo blago priča i pjesama koje su mu ljudi vrlo rado govorili, te ih objavio čak u tri pjesmarice. Vapor, kako mi ovdje zovemo trajekt, mu je dugo godina bio drugi dom, kada je nekoliko puta na tjedan išao u Split, gdje je predavao na bogoslovnim fakultetu. Uz čitanje i pripremu predavanja, našao bi vremena i pridružio se putnicima, posebno onima koji su kratili dugi put do Splita i natrag, kartanjem uz viku i ne baš uvijek lijepe riječi. Ali uz padre Marina, malo su ipak bili »finiji«. Koliki su Višani upoznali mnoga Marijanska svetišta u Hrvatskoj i u svijetu, upravo zahvaljujući putovanjima na koja ih je vodio i sve znalački organizirao padre Marin, koji je svugdje imao prijatelje i poznanike i za prijevoz i povoljan smještaj. Rim, Lurd, Fatima, Padova, Čestohova, i sva domaća svetišta, bila su odredišta tih čestih putovanja. A naša mama je bila na gotovo svakom od tih putovanja, isto kao što je bila svakodnevno na misi i večernji, a posebno nedjeljom i blagdanima, i sve nas djecu sa sobom vodila. A kao Trećoredica obavezno je bila na susretima i misama na Prilovu te uvijek nosila Škapulare Gospe Karmelske. Ali je uz to bila i puna životne radosti. Kao djecu nas je pješice vodila u lijepu pješčanu uvalu Stončicu, na izlete i kupanje. Kasnije su tamo moje sestre imale kuće za odmor. I tamo je barba Bruno sa sestrama Bonom, Marijom i Nazarenom i bratom, rado dolazio, te osim uživanja u lijepoj prirodi i čistom moru, rado otplivao do male od vjetra zaštićene uvalice, sa oblucima, koju smo kasnije u šali zvali »barba Brunotova vala«. To sve govori o njegovom odnosu prema rodnom otoku, kojega je uvijek tako rado posjećivao, i povezanosti sa svima nama iz obitelji.

Sa posebnim ponosom mogu reći da je upravo barba Bruno u Zagrebu u crkvi sv. Marka 1968. vjenčao moju sestru Lenku, a deset godina kasnije 1978. i mene, o blagdanu Gospe od Utišenja, u našoj dragoj crkvi sv. Ciprijana i Justine na Kutu, okićenom vijencima od martine (mirte), a u kojoj je kako su govorili, prije toga zadnje vjenčanje bilo, možda prije nekoliko desetaka godina. Od tada su kasnije u toj crkvi zaredala mnoga vjenčanja i krštenja, pa se osim naših parova, čak i stranci sada u njoj vjenčaju.

U našoj kući se od početka čitala »Blagovijest«, zahvaljujući barba Brunotu. A »Veritas« kasnije nazvan »Glasnik sv. Antuna«, čitao se od prvog broja u Visu u velikom broju, zahvaljujući našoj mami, koja je dokle god je mogla hodati, a bila je već dosta stara, išla od kuće do kuće i više darivala, (a kasnije trošak sama nadoknađivala) nego prodavala, taj njoj dragi časopis u kojem je, kako je sa ponosom isticala, i njezin brat Bruno pisao svoje lijepe duhovne članke. Svaki njegov povratak iz Rima u koji je u kasnijim godinama odlazio kao ispovjednik za Hrvate u Italiji i radeći na kauzi o proglašenju blaženim našeg, sada budućeg sveca kardinala Alojzija Stepinca, bio je za sve nas posebna svečanost. Tamo je uvijek mislio na sve nas, od najstarijih do nas sestara, pa i naše djece, te osim svetim sličicama, darivao nas lijepim kronicama i lančićima sa likom Križa i Majke Božje, koje i danas čuvamo. Njegova pisma i čestitke o blagdanima i svim važnim životnim prigodama, bila su uvijek puna blagosti, mira i ljubavi, te smo ih svi sa radošću primali, čitali i čuvali, moje sestre Ana, Lenka i ja, a mama posebno, koja je i njemu vrlo često i puno pisala i pratila svaki njegov rad i uspjeh sa knjigama, kojima bi nas također darivao, kao što je pratila i svako njegovo putovanje. I sa svim drugim nećacima i nećakinjama, je rado i često komunicirao i posjećivao ih, ovdje u Visu u obiteljskoj kući u Kurtelacićovih, kako su zvali njihovu obitelj, i one izvan Visa, pa i one, koji su se radi raznih tadašnjih životnih okolnosti udaljili od vjere i crkve. Za svakoga je imao lijepu i toplu riječ.

Mama nas je za vrijeme našeg školovanja u Zagrebu, pri svakom dolasku, vodila k njemu u posjete gore na sv. Duh u crkvu i samostan sv. Antuna. Ti posjeti su nam svima ostali u najljepšem sjećanju, jer smo u odnosu sve njegove subraće prema

nama, osjećali koliko ga cijene i poštuju. I nakon mamine smrti 2000. godine, mi sestre, njegove nećakinje, pa i naša djeca, smo ga i dalje posjećivali, i kada je boravio u Domu za starije svećenike, pri samostanu sv. Antuna i sve do posljednjeg časa, kada je ležao na bolesničkoj postelji i pred samu smrt, imao je uvijek riječi utjehe za sve nas. Veliki dio našega života, zajedno sa tetom Jubom č. s. Nazarenom, on je bio neka vrsta zvijezde vodilje, lanterna koja je svijetlila vjerom i nadom, i onda kada je bilo teško.

Tako smo ga i s tugom, ali i ponosom ispratili na njegovo zadnje ovozemaljsko putovanje u rujnu 2006. godine, gdje je pokopan među rijetkim dostojanstvenicima Franjevačke provincije u kapeli sv. Duha, svetišta sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu.

Bio je tako velik, a tako mali i skroman čovjek, i zato je velika čast i ponos svih nas iz njegove velike obitelji, na takvog sina, brata i našeg dragog barba Brunota, pater Celestina Tomića.

*Dobrila Cvitanović,
nećakinja o. Celestina Tomića*

Prilog treći:

DRUGI SVEZAK SPISA SV. MAKSIMILIJANA LIJANA KOLBEA

Predstavljanje drugog sveska Spisa sv. Maksimilijana Kolbea održano je na svetkovinu Bezgrešne, 8. prosinca 2018. godine u župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu. Drugi svezak Spisa sv. Maksimilijana Kolbea predstavili su fra Vladimir Vidović, glavni urednik Veritasa – Glasnika sv. Antuna Padovanskoga i fra Zdravko Tuba, nacionalni duhovni asistent Vojske Bezgrešne. U ime odsutnog provincijalnog ministra fra Josipa Blaževića predavanje pod naslovom »Masonerija u Kolbeovim Spisima« pročitao je fra Vladimir Vidović.

Fra Vladimir je pozdravljajući sve prisutne izrazio veliku radost što hrvatskoj javnosti može predstaviti monumentalno djelo – drugi svezak Spisa sv. Maksimilijana. Od iznimne je važnosti kada se na jedan jezik prevodi sveukupno životno stvaralaštvo velikana duhovne misli kao što je sv. Maksimilijan Kolbe. Ovaj drugi svezak sadrži sve članke koje je Kolbe objavljivao po raznim listovima, dnevne zapise koje je bilježio, posebno u prvom dijelu života, duhovne napomene, vezane iz duhovne obnove i vježbe, te konačno, začetke teološko-mariološkog djela o Bezgrešnoj, što zbog ratnog stanja, uhićenja i smrti u logoru nikad nije uspio dovršiti.

Fra Zdravko Tuba, nacionalni duhovni asistent Vojske Bezgrešne, istaknuo je kako je drugi svezak Spisa sv. Maksimilijana djelo koje nam donosi proživljenost životnog puta u mislima razuma i srca, u predanju Stvoritelju po potpunom pripadanju Bezgrešnoj, zapisanih na ovih gotovo 1000 stranica. Dvije knjige – dvije krune – možemo reći i dva života: jedan za Gospodina u redovništvu i svećeništvu i djelovanju po Vojsci Bezgrešne, a drugi za Gospodina po daru života za čovjeka: čistoća i mučeništvo! Uvijek zahtjevne, privlačne i ohrabrujuće vrednote, današnjem vremenu tako potrebne. Nadalje, fra Zdravko Tuba je rekao da sv. Maksimilijan Kolbe na putovima traženja suvremenog čovjeka, na putovima poziva novih oblika i načina evangelizacije suvremenog svijeta ponovno snažno progovara, poziva, potiče i primjerom života privlači na put svetosti u predanju Bogu po Bezgrešnoj.

U izlaganju pod naslovom »Masonerija u Kolbeovim spisima«, koje je bilo predviđeno za predstavljane, fra Josip Blažević, provincijalni ministar istaknuo je da pitanje utjecaja masonerije i danas aktualno kao i u Kolbeovo vrijeme. Povod Kolbeovu osnivanju Vojske Bezgrešne bile su masonske protucrkvne manifestacije, koje su svoju kulminaciju dosegle 1917. godine prigodom obilježavanja 200 godina postojanja masonerije (1717.-1917.) kojima je mladi Maksimilijan, još kao bogoslov, nazočio u Rimu. »Vojska Bezgrešne je marijanska udruga koja za cilj ima ostvarenje obraćenja svih grešnika, općenito shizmatika, heretika, pogana, a posebno slobodnih zidara, pa tako u konačnici ona teži k posvećenju svih pod zaštitom i pod za-

govorom Bezgrešne Marije... Iz Kolbeovih spisa razvidna je velika ljubav prema masonima, jer su oni naša braća, otkupljena Kristovom krvlju. Sve što Kolbe poduzima, u službi je njihovog spasenja. Nigdje u Kolbeovim spisima ne susrećemo tragove prezira ili mržnje prema masonima. Samo tugu zbog njihove izgubljenosti! Nježnom ljubavlju uzima se za njihovo obraćenje kod svoga Vojskovođe – Bezgrešne. Stoga sam opravdano radostan i ponosan što su Kolbeovi spisi u cijelosti ugledali svjetlo dana na hrvatskom jeziku i postali dostupni svima koji se žele aktivno uključiti u Vojsku koju pokreće ljubav spram besmrtnih duša«, isktaknuo je fra Josip Blažević.

Za izlaženje drugog sveska, jednako kao i prvoga, najveću zaslugu ima neumorna prevoditeljica s poljskog jezika, gđa Jelena Vuković, koja se nije štedjela, a prijevod je obavila prvorazredno i u rekordnom roku. Fra Ljudevit Maračić izradio je prijevod s latinskog i francuskog jezika, te lektorirao oba sveska. Profesorica Anđa Jakovljević napravila je korekturu. Velika zahvalnost ide i g. Ivici Beljanu, grafičkom uredniku, kojemu dugujemo lijepi grafički dizajn obaju svezaka. Izdavanje Kolbeovih spisa financijski je pomogao i Poland Translation Program, bez čije bi se podrške bilo teško upustiti u ovaj golemi financijski pothvat, za koji se nadamo da će uroditi velikim duhovnim plodovima.

Sveti Maksimilijan Kolbe danas je poznat ne samo u Katoličkoj crkvi nego i u cijelom svijetu. Poznat je kao znamenit Poljak i franjevac, gorljiv štovatelj, utemeljitelj Vojske Bezgrešne, misionar – graditelj poljskoga i japanskoga grada Bezgrešne (Niepokalanowa), prethodnik apostolata suvremenih sredstava društvene komunikacije, a prije svega kao apostol ljubavi koji je u ekstremno teškim uvjetima hitlerovskoga koncentracijskog logora u Auschwitzu pokazao što znači biti čovjek, dajući iz ljubavi život za bližnjega. Predstavljanjem drugog sveska Kolbeovih spisa Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca i Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga daju nemjerljiv doprinos duhovnoj literaturi na hrvatskom jezičnom području.

(S internetskih stranica portala naše Provincije)

